

S SEJE GLAVNEGA ODBORA SZDL SLOVENIJE NA VOLITVAH LAHKO NAZORNO POKAŽEMO REZULTATE

poglobljene demokratičnosti v našem družbenem razvoju

Ljubljana, 7. septembra. — Na včerajšnji seji Glavnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije je imel predsednik tovariš Miha Marinko naslednji referat:

Referat tovariša Mihe Marinka

Dovolite mi, da za uvod povem nekaj misli, ki naj bi služile kot vodilo za našo obširnejšo razpravo. Kot vam je znano, so volilne priprave že močno razgibane in v polnem teku. Predsedstvo SZDL je že pred razpisom volitev imelo svojo sejo, o tem pa so razpravljali že tudi okrajni ljudski odbori, prav tako pa je v polnem teku že tudi aktivnost na terenu. Spritno tega je naloga glavnega odbora SZDL na današnjem zasedanju predvsem v tem, da da politično vsebino in poizvi volilno dejavnost naših organizacij. Zato bom dal samo splošen uvod in nekaj vtisov spritno obstoječega stanja v zvezi z volilno dejavnostjo, ki je na terenu.

Predvsem mislim, da je treba jasno imeti pred očmi, da predstavljajo bližnje volitve zaključen ciklus vse te dejavnosti, ki smo jo izvajali že skozi zadnji dve leti v razvijanju našega komunalnega sistema. Zaradi vsega tega dela zadnjih dveh let so te volitve neobhodne, zlasti še zaradi tega, ker so nekateri naši občinski odbori po vseh teh spremembah v teritorialnem obsegu komun in okrajev že dokaj ostareli ter zahtevajo, da jih v predstojeh volitvah pomladimo in osvežimo. Spritno ogromnega dela, ki je bilo v minulih letih nare-

jeno, in spritno ogromnih nalog, ki stoje pred občinskimi in okrajnimi odbori, se postavlja nujna potreba, da se tudi glede kvalitete občinskih ljudskih odborov doseže čim boljši rezultat.

Temeljita politična šola

Ker so bodoče naloge občinskih ljudskih odborov, katerim se bodo odgovornosti in kompetence še povečale, izredno važna stvar, bi bilo zelo napačno, če bi se celotna volilna kampanja zreducirala prvenstveno samo na tehnično in kadrovska vprašanja, bi bilo napačno, če bi razglabljali in pripravljali samo predloge za kandidature in podobno, ker bi s tem izredno poglobljeno situacijo in pravzaprav otežkočali sam volilni akt. Razen tega pa ne bi iz teh volitev skovali tistega političnega kapitala, ki ga pri tem moramo doseči. Vsake volitve so važno politično dogajanje. Predstojajo volitve pa mislim, da so še zlasti pomembne glede mesta in vloge Socialistične zveze, kakršno ima danes pri nas. Zato je izredno važna naloga Socialistične zveze, da se ob teh volitvah, ki nudijo same po sebi izredno bogato osnovo, izvede glo-

boka in temeljita politična šola ne le naših kadrov, temveč čim širših slojev delovnih množic. Te volitve in vse razprave okoli njih

lahko predstavljajo zelo velik korak naprej, ker imamo priložnost, da gradimo na konkretnih dejstvih, na konkretnih izkušnjah, ki jih ima po občinah in okrajih že delavsko in družbeno samoupravljanje. Na tej osnovi lahko gradimo zrele politične koncepte o naši politični ureditvi in lahko dejansko dosežemo dokajšen kvaliteten skok v politični zrelosti naših množic.

Mislim, da se take volitve, kakor so bližnje volitve v okrajne in občinske odbore, lahko v mnogočem materialno in vsebinsko razlikujejo od katerikoli drugih parlamentarnih volitev. Tu lahko nazorno pokažemo rezultate, dosežene v našem dosedanjem razvoju, rezultate poglobljene demokratičnosti v našem družbenem življenju. Poudariti moramo tudi, koliko novih ljudi se je pri takem razvoju politično dvignilo in kako se je razširilo število sodelujočih v raznih upravnih organih in kako se je s tem prenašala odgovornost na veliko širši krog ljudi, pri čemer se je razvijala mnogo večja kritičnost in podobno. Na tej široki osnovi mi neprimerno laže ilustriramo s konkretnimi primeri obstoj socialistične družbe, kako se ta družba razvija in kako se v tej družbi utrjujejo socialistični odnosi. Zato je izredno važno, da se vodstva naših političnih organizacij z vsemi silami potrudijo, da bi tem volitvam dala ustrezno politično vsebino. To pomeni, da je treba v vsaki občini, v vsakem okraju in kraju znati sumirati rezultate, dosežene v minulih letih, in ki so nedvomno ogromni.

Kot je že na mnogih drugih sestankih bilo rečeno, je nedvomno res, da vsi skupaj šestkrat preveč jadikujemo, češ manjka nam še tega ali onega, rabili bi še ta ali ona sredstva, skratka, apetit nam vse bolj raste. Vedno pa pozabljamo vreči pogled nazaj, in če to storimo, smo lahko presenečeni nad tem, kar smo dosegli, kajti dosegli smo velike rezultate v primerjavi s prejšnjim časom, ko te lokalne samo-

(Nadaljevanje na 2. str.)

PO BRITANSKO-JUGOSLOVANSKIH RAZGOVORIH V BEOGRADU

UTRJENE PRIJATELJSKE VEZI

Danes bo objavljeno skupno poročilo, nakar bo g. Lloyd odpotoval domov

Beograd, 7. sept. (Tanjug). Danes so se končali jugoslovansko-britanski politični razgovori, uradno sporočilo o njih pa bo objavljeno jutri ob desetih dopoldne.

Na razgovorih so sodelovali državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović in zunanji minister Velike Britanije Selwyn Lloyd ter njuni sodelavci.

V kabinetu državnega sekretarja za zunanje zadeve, kjer so bili razgovori, je državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović izjavil novinarjem naslednje:

»S potekom in z rezultati razgovorov sem zelo zadovoljen. Razgovori so utrdili dosedanje prijateljske vezi med našima deželama. Vse drugo bo povedano v uradnem sporočilu.«

Britanski zunanji minister Selwyn Lloyd je dejal:

»Razgovori so formalno zaključeni. Ves čas so potekali v zelo prišernem, prijateljskem vzdušju. Menim, da so bili ti razgovori zelo koristni.«

Državni sekretar Koča Popović je potem dodal, da se povsem strinja z izjavo svojega kolege g. Lloyda.

Na današnjem sestanku so zaključili izmenjavo mnenj o mednarodnih vprašanjih. Po razpravi o bližnjem vzhodu in razorožitvi sta prešla zunanja ministra na odnose med Jugoslavijo in Veliko Britanijo. Govorila sta tako o gospodarskih, kakor tudi o kulturnih zvezah in sestavi predloge za nadaljnjo krepitev teh odnosov.

Z jugoslovanske strani so sodelovali pri razgovorih z britan-

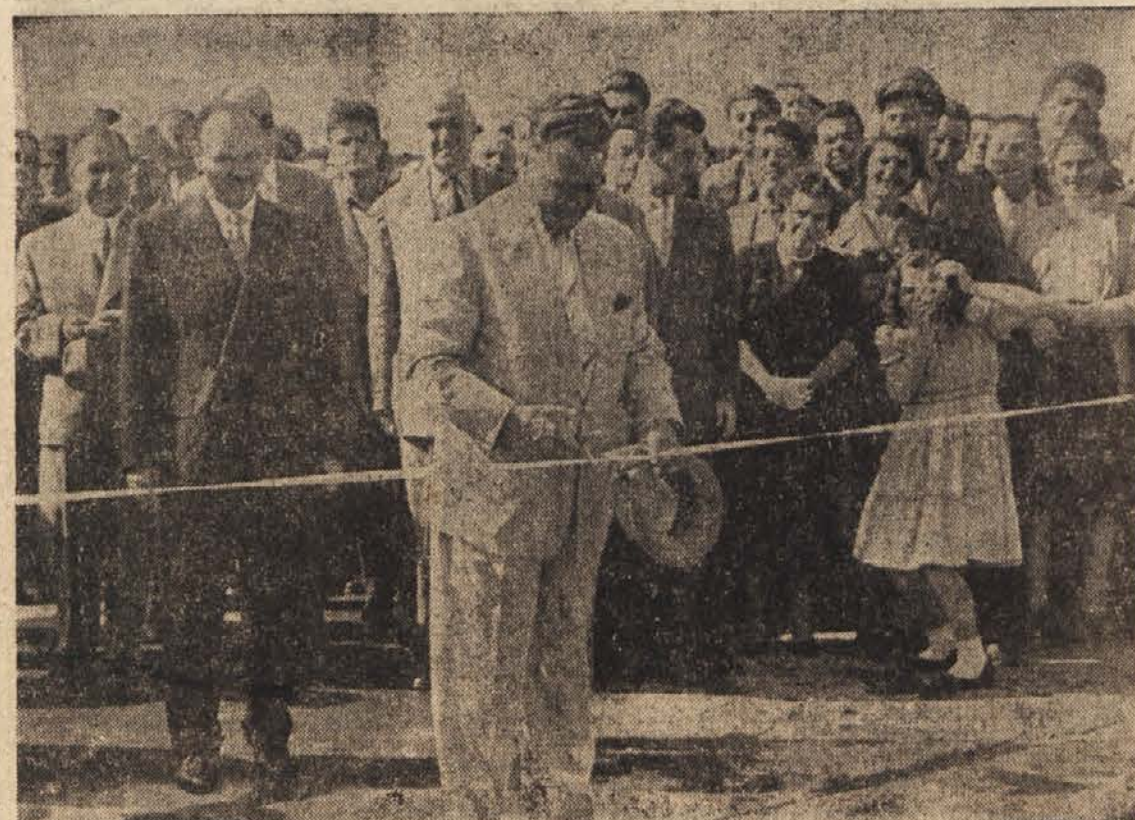
skimi državniki razen državnega sekretarja Koče Popovića še

državna podsekretarja za zunanje zadeve Srdja Prica in Mladen Iveković, veleposlanik FLRJ v Londonu Ivo Vejroda, načelnik

(Nadaljevanje na 4. strani)

Predsednik republike Tito je v petek sprejel britanskega zunanjega ministra Selwyna Lloyda

Predsednik Tito je včeraj odprl jesenski zagrebski velesejem

JESENSKI ZAGREBSKI VELESEJEM ODPRT

Zrcalo našega gospodarskega vzpona

Slavnostni otvoritvi je prisostvoval predsednik Tito s soprogo

Zagreb, 7. septembra. — Danes popoldne je bila svečana otvoritev 55. mednarodnega jesenskega zagrebskega velesejma oziroma 12. povojnega zagrebskega velesejma, ki je prvi v celoti na novem velesejemskem prostoru; ta prostor obsega več kot 460.000 kv. m. na desni obali Save. Svečani otvoritvi je prisostvoval predsednik republike Josip Broz Tito s soprogo Jovanko Broz.

Otvoritvi velesejma so prisostvovali tudi podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Rodoljub Colaković, predsednik Izvršnega sveta Hrvatske Jakov Blažević, predsednik Izvršnega sveta Slovenije Boris Kraigher, podpredsednik Izvršnega sveta Srbije Voja Leković, predsednik Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj, člani Zveznega izvršnega sveta Franc Leskošek, Mijalko Todorović, Veljko Zeković in Marijan Breclj ter predsednik Ljudskega odbora Beograda Djurica Jojkić.

Natanko ob devetih je prispel na Zagrebški velesejem predsednik republike Josip Broz Tito s soprogo Jovanko Broz v spremstvu podpredsednika Izvršnega sveta LR Hrvatske Ivana Kraja-

čiča. Navzoči so navdušeno pozdravljali predsednika Tita, ki se je rokoval s pristojnimi političnimi in državnimi funkcionarji, nato pa je predsednik Ljudskega

rović, bo vsekakor v marsičem zrcalil takšna sedanja ekonomska gibanja, ne le po številu in izbiri razstavljenega blaga, po številu razstavljenih in sodelujočih, marveč tudi po komercialnih in drugih uspehih, kakor jih je zrcalil v vsem povojnem obdobju. Za jugoslovanski gospodarski vzpon v tem letu je zlasti značilno, da je bil ustvarjen skoraj na vseh področjih gospodarske dejavnosti: v proizvodnji, v no-

PREDSEDNIK TITO O SVOJIH VTISIH Z RAZSTAVE

Predsednik Tito in njegova soproga sta si skoraj tri ure ogledovala razstavne paviljone na Zagrebškem velesejmu. Po ogledu velesejma je dal predsednik Tito novinarjem izjavo o svojih vtisih, v kateri je dejal:

»Lahko rečem, da me je ta razstava in tisto, kar sem tu videl, prepričalo, da postaja Zagrebški velesejem čedalje pomembnejši kot eden najodličnejših sejmov mednarodnega značaja. Razstavljeno blago in organizacija pričata, da so voditelji in organizatorji velesejma prispevali mnogo truda in dosegli uspehe, ki jim jih moramo zavidati. Moja želja je, da bi bili naslednji sejni tukaj — da tako povem — pregled tehničnih pridobitev, naših gospodarskih in industrijskih možnosti, da bi tako prišlo do svojega najpopolnejšega izraza. Se enkrat čestitam organizatorjem velesejma.«

odbora Zagreba Večeslav Holjevac pozdravil navzoče goste.

Potem je govoril član Zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorović, ki je med drugim dejal, da je bil letošnji jesenski mednarodni zagrebski velesejem odprt v času, ko je naše razgiban gospodarstvo v polni dejavnosti. Velesejem, je rekel tovariš Todo-

ranji in mednarodni menjavi, v naraščanju življenjskega standarda, v investicijski dejavnosti itd. Seveda je v središču vsega pomembno naraščanje produktivnosti družbenega dela v nacionalnem obsegu. Industrijska proizvodnja, je poudaril Mijalko Todorović, je narasla v prvih sedmih mesecih glede na isto obdobje lanskega leta za 19% in kot kaže, bo tudi kmetijska proizvodnja dosegla letos velik uspeh.

Realna potrošnja prebivalstva, je rekel nadalje tovariš Todorović, se je v sedmih mesecih povečala v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta za več kot 20%. Realne plače delavcev in uslužbencev so letos za več kot 13% večje od lanskih. Produktivnost dela je znatno narasla, tako da je kljub takšnemu povečanju realnega dohodka delavca delež plačnega sklada v skupnih izplačilih gospodarskih organizacij v prvem polletju manjši kot lansko leto pri ustaljenih cenah. To dejstvo znova potrjuje, da najracionalnejši gospodarski razvoj ne gre skozi ogrožanje ali zatezanje življenjskega standarda delavca, marveč skozi takšne odnose razdelitve, kjer je blaginja ljudstva glavni cilj proizvodnje.

V nadaljevanju svojega govora je Mijalko Todorović poudaril, da se je znatno povečala menjava s tujino (v prvem polletju za okrog 34% v primeri s prvim polletjem lanskega leta).

VREMENSKA NAPOVED

za nedeljo 8. septembra

Pretežno sončno, pozneje od zapada naraščajoča oblačnost. Zjutraj po kotlinah megla. Temperatura ponoči od 8 do 12°, v praznorju 16, najvišja dnevna do 25 stopinj C.

Razstava »Družina in gospodinjstvo 1957« odprta

Zagreb, 7. septembra. Danes popoldne je bila v starem delu zagrebskega velesejma odprta razstava »Družina in gospodinjstvo 1957« z otroškimi sejmom, ki so jo organizirali pod pokroviteljstvom tovariša Tita. Svečani otvoritvi so prisostvovali člani Zveznega izvršnega sveta Franc Leskošek in Pavle Gregorić, predsednik Centralnega sveta ZSJ Djuro Salaj ter mnogi drugi politični predstavniki in zastopniki družbenih organizacij.

Razstavo je odprla članica predsedstva Zveznega odbora SZDLJ Pepca Kardelj, ki je med drugim poudarila, da je namen te razstave, podpreti prizadevanja, da bi uveljavili sklepe V. plenuma SZDLJ, to se pravi, da s svojimi dosežki pomaga dejavnosti stanovanskih skupnosti in hišnih svetov. Naša industrija, je poudarila tov. Kardelj, je že sposobna zagotoviti cenejšo življenje naših delovnih ljudi.

PRED 15 LETI: USTANOVITEV SLOVENSKE
PARTIZANSKIH BRIGAD

ZATO, DA NE BI NIKOLI POZABILI

Iz razgovora s politkomisarjem Cankarjeve brigade, narodnim herojem Jožetom Borštnarjem

Med borci Cankarjeve brigade

Brigade so bile nadaljnja faza rasti slovenske partizanske vojske. Bile so enote višjega tipa, sposobne, da se spoprimejo z večimi sovražnimi formacijami, bile so nosilec svobode na ozemlju, kjer so se borile in zadrževale.

Brigada Toneta Tomšiča, Ljube Serčerja, Ivana Cankarja in Matije Gubca so ustanovili septembra leta 1942. Dne 26. avgusta istega leta je namreč Glavni štab slovenske partizanske vojske izdal odredbo, ki med drugim pravi:

»Spricho nadaljevanja italijanske ofenzive proti partizanom III. in V. grupe in položaju, ki je zaradi ofenzive nastal, odredimo takojšnjo izvedbo že odrejenih in novih ukrepov...« Potem odredba navaja združitev partizanskih čet, odredov itd., nato pa nadaljuje:

»Vse ostalo moštvo se združi v manevrske brigade. K organizaciji teh brigad je treba nemudoma pristopiti. Manevrske brigade so podrejene neposredno Glavnemu štabu.«

Brigade so formalni in organizirani na svedanih ustanovnih mitingih. Te mitinge so pripravili tako vojsko, da so krepili vojaški duh, ki je moral prevečati brigade, pa tudi politično, da so poudarili nujnost tesnega sodelovanja terena in vojske. Ob ustanovitvi prve — Gubčeve brigade 4. septembra 1942 so tudi nekaj najboljših terenskih delavcev in aktivistov priključili brigadi s posebno politično nalogo.

PROTI OKUPATORJU IN IZDAJALCEM

Brigada Ivana Cankarja je bila ustanovljena 29. septembra 1942. Politkomisar Cankarjeve brigade, Jože Borštnar, nam je ob 15-letnici ustanovitve slovenskih brigad povedal nekaj misli o velikem pomenu, ki so ga imele v položaju po roki ofenzivi. Brigade so pomenile nekako ravnateljstvo za spopade s sovražnikom, kajti bile so sposobne tudi za večje borbe, v katerih je bilo moč zapleniti tudi veliko orožja. Brigade so kaj kmalu opravile svoj obstoj, postale so strah sovražnika in mu dokazale, da z malimi enotami ne bo mogel ničesar več opraviti. Moral se je preusmeriti na večje postojanke in večje enote. Brigade pa so prekrizale račune tudi belogardističnim izdajalcem. Poslej niso mogli več živeti v senci in zaščiti sovražnikovih bajonetov, temveč so se morali razgledati kot sodelavci okupatorja, pokazati se s sovražnikovo puško oboroženi, odkriti vse, kar so prej pred preprostimi ljudmi skrivali pod preobleko samostojne »slovenske vojske«.

PARTIZANOV NI VEČ...

Po roki ofenzivi je bila sovražna propaganda silno delavna. Tovariši Borštnar je omenil, da so tedaj po Dolenskem širili vesti, da partizanov ni več in da so na Gorjancih ostali le še štirje... Zato pa so hoteli partizani z močnimi akcijami in tudi s svojo množičnostjo dokazati, kako na trhljih nogah so alarmanne trditve, še posebej pa ljudem v zamejenih mestih viti novega poguma z akcijami, ki so pričale, da je partizansko gibanje ne le živo, temveč tudi močno.

Enote Cankarjeve brigade so se prvič zbrale 28. septembra 1942 na Lapinju na Kočevskem. Ze ob ustanovitvi so borci čutili, da je brigada kompletna vojaška formacija, ki zahteva popolnejši ustroj, večje vojaško znanje, sposobnosti in tudi večje podrejanje skupnim načrtom. Prvi časi brigade so bili posvečeni seznanjanju borcev z bistvom in nalogami brigade. Ta pouk pa ni bil morda na tečajih ali v šoli, temveč neposredno v boju, v akciji. Analizirali so potek, napake, uspehe akcij. Brigade so bile hkrati tudi kovačnice vojaških in političnih kadrov, brigade so bile propagator, ki so utrjevale politični položaj na terenu, posredovale so ljudem vesti o zunanji in notranji politiki, prirejale mitinge itd. V brigadah je bilo razvito tudi družabno in kulturno življenje. Imele so svoje liste in pevske zборе.

AKCIJE CANKARJEVE BRIGADE LETA 1942

Po dejanskem formiranju je šla Cankarjeva brigada na delo, izpolnjevati svoje naloge. Pri Kočarjih so njene enote razbile manjšo italijansko kolono, zažgale kamion in zaplenile tudi orožje. Potem so Cankarjevci pri Trnovcu, to je pred nosom Metlike, ob belem dnevu napadli italijansko prekrbovalno kolono, nato pa belogardistično postojanko pri Podbočju pri Kostanjevici. Skupno s XIII. hrvaško proletarsko brigado je Cankarjeva brigada likvidirala italijansko belogardistično postojanko na Suherju. Tik pred novim letom je napadla nemško postojanko v rudniku Krmelj.

Tovariši Borštnar je bolj našteval, kot opisoval. Potem je še brskal po spominih in končno omenil, da vse leto 1942 niti dvakrat niso spali na istem mestu. Običajno so marširali skoro vsako noč. Brigade so se veliko gibale, ljudje so jih radi sprejemali, kajti ob njih so se čutili varne, hkrati pa so vnašale tudi veliko zmede v vrste sovražnika, ki ni nikoli vedel, kdaj in od kod mu pretijo strel iz partizanskih mitraljezov in kakšna je moč napadalcev. Sovražnik je moral biti v večni pripravljenosti.

»Ne vem, če boste znali napisati tako, kot bi rad povedal o tistem tovarštvu in poštovanosti, ki sta odlikovala partizanske borce, o nesebični skrbi za ranjence, o delitvi zadnje skorje kruha, sploh o poštenosti in predanosti vedno in povsod, kar je tudi tako močno povezovalo našo partizansko vojsko z našim ljudstvom. O hrabrosti posameznih borcev, ki so jurišali s koevoje in komunisti na čelu, pa je bilo že tako in tako veliko napisanega.«

Misli tovariša Borštnarja pa je nedvomno pred desetimi leti lepo strnil v svojih besedah vrhovni komandant brigad, predsednik republike tovariši Tito, ki je na proslavi v Dolenskih Toplicah dejal:

»Te dneve praznujemo in se jih tako združeno spominjamo zato, da današnji in bodoči rodovi ne bi nikoli pozabili, koliko nadčloveških naporov nas je stalo to, kar imamo danes.«

M. R.

(Nadaljevanje s 1. strani)

inicijative ni bilo. Če tega ne bi znali sumirati, bi puščali vnevar dragocene vrednote, ki jih nujno moramo uporabiti kot dragocen političen kapital za afirmacijo naše politične graditve, kot dragocen kapital za nadaljnje utrjevanje socialistične zavesti. Rezultati, ki so bili v tem času doseženi, niso samo v materialnem smislu, temveč tudi v razvijanju aktivizacije širokih delovnih množic, v splošni gospodarski stimulaciji, ki se je v tem času močno razvila, in tudi v nedvomno mnogo večjem poletu proizvodnih sil, v razvijanju same proizvodnje, predvsem pa v pomnožitvi števila ljudi, ki sodelujejo v upravljanju.

Socializem začnemo nazorno dokazovati v praksi

Spricho vsega tega pa je izredno važno, da zna naš aktiv vsa dogajanja v okviru občine povezati s celotnim našim družbenim sistemom. Treba je poudariti, da so občine sestavni del zgradbe celotne Jugoslavije, in v tej zvezi dati državljanom jasno predstavo o tem, kako je celoten kompleks jugoslovanske notranje politike in razvijanja vseh oblik socialističnih družbenih odnosov adekvaten in identičen z zunanjo politiko naše države. Treba je prikazati, da pri nas socializem ni fraza, temveč da začnemo socializem kot tak z zelo oprijemljivimi dokazi nazorno dokazovati v praksi. Naša notranja ustvarjalnost je pogoj za ustvarjanje dejanskega socialističnega sistema oziroma sistema, v katerem se razvija socializem in demokratični odnosi med ljudmi. Tu gre za graditev odnosov, ki so vezani s proizvodnjo in s tem posredno z vsem gospodarskim življenjem in z vsoto družbeno skupnostjo.

Vse to predstavlja zelo solidno osnovo za veliko afirmacijo, ki jo Jugoslavija dosega na zunanjem področju. Jugoslavija ima svojstven položaj v mednarodnih odnosih. Mislim, da je treba ta svojstven položaj znati v tej volilni dejavnosti, predložiti. Potrebno je, da izhajajo iz teh konkretnih form in vsebine družbene dejavnosti, ki se v vsakodnevem življenju in vsaki celici naše družbe razvija, dokazujemo, kako prav na tej osnovi temelji naša politika borbe za mir, borbe za aktivno koezistenco v najširšem mednarodnem merilu in borba proti blokovski razdelitvi sveta. Predvsem z našo notranjo stvarnostjo se Jugoslavija afirmira kot resnična socialistična država, ki si je vzlic raznim peripetijam tako z Vzhoda kot z Zahoda zagotovila svoje vedno bolj trdne pozicije glede neodvisnosti, in hkrati dejansko postaja vse bolj in bolj faktor, ki popularizira socializem kot tak po vsem svetu. Ta moment je treba v naši politični dejavnosti v čim večji meri izkoristiti, te argumente je treba povedati in na tej osnovi doseči nadaljnjo politično zrelost naših občin.

Naše občine se vse preveč zapirajo v lasten krog in pozabljajo gledati izven tega kroga, pozabljajo, skratka, na probleme, ki jih občine ne morejo same reševati; preozko gledajo na svojo problematiko in, kot pravimo, zaradi dreves ne vidijo gozda. Ta zaprtost povzroča v določenem smislu tudi izgubljanje orientacije pri lastnem gospodarjenju. Zato je v tem našem sistemu ena izmed osnovnih nalog naših političnih organizacij, da razbijejo te težnje, da pojasnjujejo, da ne sme vsaka občina stremeti za neko avtarkijo in da bi vsaka občina imela vse. Treba je v gospodarskem razvoju imeti pred očmi celoten razvoj in v tem razvoju iskati čim ugodnejša mesta, iskati svojo afirmacijo, s čimer vsaka posamezna enota napravi znatno večje usluge in koristi skupnosti in sebi. Glede vseh teh stvari so zdaj nedvomno še mnogo odprta vprašanja, toda treba je težiti, da se taka orientacija na splošen razvoj doseže ne samo v okviru ene občine, temveč tudi vsakega okraja in republike, pa tudi v okviru federacije. Tu se postavlja vprašanje celote.

Eden izmed osnovnih problemov, ki jih je treba v tej volilni kampanji predložiti, je nedvomno tudi to, kako opraviti zaostanost v kmetijski proizvodnji, dvigniti to proizvodnjo in v celoti povečati proizvodnjo za izvoz. Povečan izvoz je hkrati tudi vprašanje borbe za čim hitrejšo uravnoteženje plačilne bilance, s čimer mi mnogo hitreje utrjujemo položaj Jugoslavije v mednarodnih odnosih in s čimer dosegamo zelo

ugodno situacijo glede gospodarske neodvisnosti s katerekoli strani. To nam v znatni meri olajšuje tudi vse naše napore glede naše notranje prosperitete in nadaljnega dviga blaginje. To nas bo tudi znatno hitreje privedlo v situacijo, ko bo Jugoslavija lahko še v mnogo večji meri kakor doslej igrala pozitivno vlogo v splošnem taboru socializma, proti blokovski združevanju, kjer bo lahko Jugoslavija v celoti afirmirala svoje ustvarjalne sile kot organizacija družbe, ki je dejansko socialistična.

Pri nas je seveda še mnogo slabosti. Povsem napačno bi bilo, če bi v volilno kampanjo šli s samim hvalisanjem. Mislim, da mora biti naša celotna politična dejavnost v volitvah zelo realna in odkrita; ljudem moramo naliti čistega vina, pravilno moramo ceniti politične uspehe in jih izraziti kot politični kapital, hkrati pa biti dovolj kritični do lastnih slabosti v odnosu do vsakodnevnih praks. Tu pa je treba jasno predložiti, da imamo tudi še sla-

bosti v našem ne do kraja izdelanem gospodarskem sistemu. Tudi teh stvari ne gre zanikovati. Vendar pa je več ali manj našim številnim kadrom jasno, kako vsaj načeloma ta naš gospodarski sistem izpopolnjevati, kako izpopolniti gospodarski mehanizem. Tu pa se moramo tudi jasno zavdati, da so še velike težave glede premagovanja posledice starega načina, ki nam še danes dela zlasti velike težave v gospodarsko razvitih občinah, zlasti pa v občinah naših industrijskih krajev in mest. Vendar bi bilo napak, če tudi pri tem ne bi videli, da pa tudi tu iz leta v leto napredujemo. Glede tega lahko navedemo primere, ki dokazujejo, kako smo v dokajšnji meri odpravili na primer trzavice, ki smo jih imeli okoli materialnih sredstev za stanovanja. Sedaj se, kot veste, stanovanjski fond veča ali manj avtomatično formirajo in na ta način se grade nova stanovanja z vidika objektivnih gospodarskih zmogljivosti, ki tu ali tam obstajajo.

Resna vprašanja s katerimi se moramo spoprijeti

Naj se vrnem na konkretno torišče naših občin. Zdi se mi, da se naše občine, zlasti mestne in v industrijskih krajih, veča ali manj zadovoljujejo s tem, da imamo trenutno nekoliko boljše situacijo glede stanovanja, glede plač, glede cen na trgu in podobno, kot pred letom dni, ko smo vsi skupaj precej kritično gledali na te probleme. Zdaj imamo doseženo dokajšnjo stabilizacijo, ki napreduje in se utrjuje in tudi na podeželju nimamo večjih problemov. Celotno več, položaj kmečkega prebivalstva je znatno bolj, kakor pa položaj naših delavcev in nameščencev. Bilo bi pa zelo nevarno, če bi se s tako ugotovitvijo zadovoljili in se zato usmerjali samo na razpravljanje o kandidaturah. Tu se moramo z vso resnostjo lotiti obravnave še vseh tistih naših slabosti, ki jih imamo in na katere smo večkrat opozarjali ter o njih govorimo. Nastajajo tudi taka vprašanja, ki predstavlja za nas določeno nevarnost. Ta nevarnost je na eni strani v lokalizmu, v tendencah centralizma in v izredno grobih pojavih monopolističnih tendenc raznih podjetij, zlasti grozističnih, kar vse dobiva v tej naši stvarnosti naše mnogo nacionalne države zelo izrazit in nevaren privzok šovinizma. To so zelo resni problemi, s katerimi se morajo naše politične organizacije in najzavednejše sile spopasti, jih temeljito predložiti in se angažirati zato, da te zavedne politične sile te nevarne pojave v čim večji meri paralizirajo.

Zato mislim, da je treba v sedanjih političnih dejavnosti znova in še širše obravnavati vse te slabosti prav zaradi tega, da bi na osnovi teh razprav lahko prišli do mnogo bolj sproščene in kvalitetno dobrega izbora kandidatur za občinske odbornike. Ne bi hotel, da bi s temi kritičnimi pripombami, ki jih bomo iznašali, kakorkoli zmanjšali napore in uspehe, ki so jih dosegli naši kadri. Vendar je dejstvo, da z neko večjo razgledanostjo, s tem, da predložimo kompleksno problematiko, da z zrelejšo in boljše orientacijo na našo notranjo politiko mnoga vprašanja hitreje lahko rešujemo, zlasti kot je to vprašanje napredovanja življenjskega standarda za občine in okraje.

Ze večkrat smo obravnavali in mislim, da je v volilnih pripravah prav tako treba govoriti o vprašanjih, ki so zelo pereča, zlasti za mestne in industrijske centre, to je vprašanja, ki se pojavljajo v trgovini zlasti glede slabe opreme, transportnih sredstev in podobno, kar vse onemogoča zagotoviti boljše preskrbo industrijskih krajev in mest. Zelo kritične pojave imamo zdaj v takih krajih, kot so na primer Jesenice, Trbovlje in večja središča, ki so zmerom pod vtisom trenutnega nihanja trga kmečkih pridelkov, kar zelo hitro in zelo v živo zadene našega človeka, ki živi ob plače. Izredno važno je, kako doseči to, da bo delavski element prišel polno do izraza in našel način, kako pritiskati na občinski ljudski odbor glede njegove politike, ki se zrcali v odnosu do

realnih plač. Delavec v podjetju rešuje vprašanje svoje nominalne plače in je plača poučniku navsezadnje končni izraz njegovega truda. Vprašanje pa je, koliko bo ta njegova plača tudi dejansko vredna. Prav tu pa se kažejo velike slabosti, ko nam cene še vedno zelo rade skačejo. Se vedno imamo opravka s sezonskim skokom cen, ki pa je v glavnem posledica slabosti v naši trgovini.

Vzemimo samo vprašanje drobnega oskrbovanja naših gospodinjstev s strani trgovine; detajlistična mreža je premajhna in zato imamo še vedno opravka z nevarnimi pojavi monopolizma

Gostinstvo in turizem - važni panogi

Posebno poglavje, ki ga je treba poudariti kritiki v tej volilni kampanji, je tudi vprašanje gostinstva in turizma. Teh dveh panog ne smemo jemati kot nevažnih. Nanje moramo gledati kot na zelo važni gospodarski panogi, ki sta po eni strani izdaten vir dohodka, na drugi strani pa direktno posegata v življenjski standard našega delavca in nameščence. Gostinstvo in turizem v veliki meri služita realizaciji pridobitev, ki se našemu delovnemu človeku izražajo skozi njegov dopust. Ko govorimo o tem, da je preliv inozemskih gostov silno porastel, pa je treba pri tem poudariti, da je še mnogo večje število domačih ljudi, ki se poslužujejo gostinskih uslug, in vzlic temu je ta panoga še vedno pasivna. Tu moramo stremeti za tem, da postane ta dejavnost družbeno aktivna, tako da se bo v veliki meri sama brez nekih dodatnih družbenih dotacij iz lastnih sredstev regenerirala. V občinah čestokrat še prevladuje vpliv monopolizma obstoječih gostinskih in turističnih organizacij, raznih združenj in podobno; večja podjetja se boje konkurence, ne žele, da bi se odpirali novi lokali, ker bi se na ta način slabile pozicije velikih. Mi se moramo boriti proti takim pojavom; občine morajo z vsemi pooblastili, ki jih imajo, posegati vmes, da se to celotno posredovalno pa-

nogo ohrani in razvija, da se obdrži princip stimulacije zaposlenosti, hkrati pa da se zagotovi družbena evidenca nad presežki, ki se tu ustvarjajo, zato da bi ti presežki bili res družbeno evidencirani in usmerjena njihova uporaba v to, da se na tem torišču čim več doseže.

Poseben moment, ki ga želimo poudariti, je tudi pojav, ki ima svoje osnove nekoliko globlje. Dejstvo je, da mestne in industrijske občine in okraje v znatno večji meri pobirajo dohodnino od prebivalstva kot tiste občine, ki so po svoji ekonomski strukturi v pretežni meri navezane direktno na dohodnino od kmečkega prebivalstva. Imamo pojave, da v kmečkih občinah dohodnina dosti slabše priteka. Bistvo je v tem, da so industrijske in mestne občine v svojih budžetskih dohodkih mnogo bolj stisnjene, njihove potrebe pa so zelo velike in zato streme za tem, da čimprej realizirajo to, kar imajo po planu in proračunu ustvariti. Medtem pa tega prizadevanja ni v tolikni meri pri podeželskih občinah; obstaja nevarnost, da se bo tako popuščanje v predvolilni kampanji še stopnjevalo z namenom, da bi se doseglo zadovoljive rezultate pri volitvah. S tem si seveda spopredajo svoje lastne osnove in je to slaba politika, ki onemogoča prosperiteto teh kmečkih občin.

Ljudem je treba naliti čistega vina

Zato se postavlja v odnosu na te pojave zelo resna zahteva, da je treba ob volilni agitaciji in ob pojasnjevanju ljudem naliti čistega vina. Zal je tu še mnogo zablod. Taka kmečka mentaliteta si čestokrat utira pot na najrazličnejše načine in zaide celo v nekatere novinarske kroge — naj omenim samo »Pavliho« — ki ne morejo razumeti tega stvari. V zvezi s plačevanjem davkov se mnogi zelo radi izgovarjajo na pomanjkanje delovne sile. Biti pa nam mora jasno, da ne bomo dali potehe zato, da bi nekdo svojemu zemljo slabo obdeloval. Tisti, ki sam ni sposoben obdelati svoje zemlje, naj jo da drugemu, ki bo to zemljo dobro in rentabilno obdelal. Te stvari je treba jasno po-

vedati, pa naj gledajo nanje volivci, kakor hočejo.

Mislim, da je vedno boljše volivcem govoriti jasno in odkrito in nakazati probleme in zaključke, ki lahko izhajajo iz napačnega gledanja. Rezultati takega dela in načina so vedno bolj, kakor pri tistem, ki iz leta v leto samo obljublja in ne more ničesar napraviti in ki mora slednjim propasti. Tisti, ki pa odkrito pove in ki je dosleden v izvajanju konstruktivne politike in ki ima realne napredek pred očmi in se za tak napredek odkrito bori, bo vedno hitreje in bolj dosegel rezultate. V naši republiki imamo dovolj takih primerov in zato so čestokrat med posameznimi občinami velike razlike. Kjer so dobro prišli, gre stvar naprej. Kjer pa so popuščali, tam po navadi ni proračunskih sredstev, ni sredstev za investicije in niti sredstev za napredek kmetijske proizvodnje. Kdor popušča kmečkemu jadikovanju, je zelo slep in naiven.

Res je, da so tu in tam primeri, kjer je treba nekaj napraviti in pomagati. Vendar pa je treba imeti pred očmi, da predstavljajo ogromno breme za nas že sedaj ugodnosti, ki jih uživa

Volivci ljubljanskih občin:

BEŽIGRAD • CENTER • MOSTE • RUDNIK • SIŠKA
in VIC se lahko pripravi ali ste vpisani v volilni imenik telefonsko na št. 31-020 ali pa osebno v Kotnikovi ulici 6, soba 71/III in to od 9. do 16. septembra 1957 neprekinjeno od 7. do 19. ure.

SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE V SEDANJI VOLILNI KAMPANJI

kmečko prebivalstvo, česar če-
stokrat ne znamo politično dovolj
tako izkoristiti, da bi povedali
ljudem, da te ugodnosti nudi na-
ša družba. Dohodnina, ki jo do-
bivamo v obliki davka, je še ved-
no tako majhna, da niti približno
ne pokriva sredstev, ki jih mo-
ramo dati za tiste ugodnosti, ki
jih že sedaj uživa kmečko prebi-
valstvo, da ne govorim posebej o
kreditih, o regresih in o vseh ti-

stih ukrepih, ki se podvzema-
jo, da se doseže čim večji polet v raz-
vijanju kmetijske proizvodnje. O
vseh teh stvarih je treba v kmeč-
kih občinah z vso realnostjo in
odkritostjo govoriti. Le na ta na-
čin bomo tudi tu dosegli potrebne
rezultate. Če pa bi kljub temu
kak demagog uspel, se bo to na-
vsezadnje maščevalo le volivcem
samim, kajti realizacija take po-
litike je lahko samo negativna.

skih odborih dosežemo pomladi-
tev z novimi ljudmi, kajti razpo-
lagamo z ogromnim številom lju-
di, ki jih brez nadaljnega lahko
volimo in ki so se izkazali že s
svojim dosedanjim delom v raz-
nih svetih in organih občinskega
ljudskega odbora. Pri tem pa je
treba misliti tudi na sestav bodo-
čih občinskih ljudskih odborov.
Izven vsakega dvoma je, da bo-
mo vpliv delavcev zagotovili. Bi-
lo bi pa napačno, če bi se orien-
tirali samo na to, temveč je tre-
ba misliti tudi na žene, na mla-
dino, na inteligenco in na to pe-
strost, da dobimo kvaliteten se-
stav bodočih ljudskih odborov in
iz njih izhajajočih okrajnih ljud-
skih odborov.

Velika izbira kandidatov

Če bomo delali na tak način,
potem lahko pričakujemo, da bo-
mo imeli mnogo solidnejše osno-
ve pri predlogih za kandidature,
pri čemer ne mislim zanikati te-
ga, da bi se odbori in organiza-
cije Socialistične zveze ne smeli
ukvarjati z vprašanji kandidatu-
re in s skrbjo, koga bi tu ali tam
postavili za kandidata. Ne, tudi
to je važno, vprašanje je le, na
kakšen način je to izvedeno. Važ-
no je predvsem, ali je to nareje-
no na podlagi temeljitega obtega
obravnavanja, na podlagi doseže-
nih uspehov in rezultatov, kakor
tudi na podlagi ocenitve negativ-
nih lastnosti in pojavov, ki jih je
treba kritizirati. Na tej osnovi je
treba izvesti neko selekcijo in po-
staviti jasno stališče, s tega sta-
lišča pa tudi braniti določeno
kandidaturo. Na tako politično
osnovo in program se lahko po-
tem stvari postavijo široko, saj
imamo veliko izbiro in je veliko
število ljudi, za katere mirne du-
še lahko rečemo, da je prav vse-
eno, ali bo v občinski ljudski od-
bor izvoljen ta ali oni, ker smo
prepričani, da bo pri tem ali onem
izboru občinski ljudski odbor vse-
eno lahko dober. V tem oziru je
treba dati čimveč pobud, da bodo
zbori volivcev aktivni, da bodo
prišli do izraza najrazličnejši
predlogi, seveda pa naj bo krite-
rij pri tem ta, da bi množice iz-
brale tistega, ki so ga že pri do-

sedanji praksi videle in preizku-
sile.

Naj opozorim še na eno stvar,
da je nujno treba, da pri občin-

Poskrbeti, da bodo v odbore prišle tudi žene

V zvezi s tem bo treba raču-
nati tudi na določene težave. Gle-
de tega se bodo morale angažirati
tudi politične organizacije. Za nas
bo nedvomno velika korist, če
bomo poskrbeli, da bodo v odbo-
re prišle tudi žene. Pri tem mi-
slim, da se je treba orientirati
zlasti na tiste žene, ki so že de-
lovale v raznih svetih in organih
občinskih odborov in katerih šte-
vilo ni bilo tako neznatno. To mo-
ramo doseči zlasti v mestih in in-
dustrijskih centrih; nekoliko teže
bo to v kmečkih občinah. Tam
bodo večje težave, čeprav tudi tu
ni rečeno, da ne bi imeli dovolj
aktivnih žena, ki zaslužijo, da pri-
dejo v organe oblasti. Če hočemo
glede vprašanj standarda, social-
nega skrbstva in podobno doseči
kaj več, potem se je treba tudi tu
v večji meri angažirati, zlasti pa
je po mojem mnenju treba anga-
žirati več žena, pri čemer ne gre
za to, da bi izboljšali samo od-
stotek. Prepričan sem, da imamo
dovolj žena, ki imajo precejšnje
izkušnje. Organizacije sociali-

stične zveze morajo zato predoči-
ti, da so te žene sposobne, da ne-
kaj znajo, pa tudi to, kakšne ko-
risti bodo imeli občinski ljudski
odbori, če bodo te žene sodelova-
le pri njihovem delu. Navsezad-
nje pa ni najhujše tudi to, če
dobimo v občinske odbore tudi
take žene, ki bodo morda kaj bolj
pritiscale na predsednika in mu
povzročale tu in tam kakše si-
tuosti, kajti to bo prisililo tega
predsednika, da bo moral misliti
tudi na take probleme. Ki jih bo-
do iznašale žene in ne bo mogel
mirno mimo njih.

Tudi to je eden izmed poziti-
vnih momentov, čeprav lahko
pričakujemo, da se bodo žene bolj
enostransko angažirale, čeprav ni
to nujno. To je med drugim tudi
skrb in stvar naše politične aktiv-
nosti, da se te žene ne bodo orien-
tirale samo na skrb za razne
gospodinske servise, ampak da
se bodo brigale tudi za situacio
na trgu, za preskrbo in za celo
vrsto drugih problemov, ki so iz-
redno važni za življenjski stan-

Člani Glavnega odbora SZDL Slovenije med sejo

dard. Ta pa je v veliki meri od-
visen tudi od tega, kako se stva-
ri rešujejo v neposrednem go-
spodarjenju občine. Prav na te
stvari se čestokrat pozablja v
prepričanju, da se more vpraša-
nje standarda reševati samo v
najširšem obsegu. Pozablja se na
možnosti, ki se dosežejo z nepo-
srednim gospodarjenjem v naj-
nižjih enotah. Vse te stvari mo-
ramo imeti pred očmi, predvsem
pa to, da te rezultate dosežemo
na osnovi čim širšega in najbolj
demokratskega razpravljanja na
zbirah volivcev.

zanje in da se le-ti zavedajo po-
membnosti vloge tega novega or-
ganizma v ljudskih odborih. Za-
to so tudi zainteresirani, da bi v
zbore proizvajalcev prišli res do-
bri ljudje.

Zanimiva je tudi ugotovitev,
da kažejo občinske organizacije
SZDL mnogo večje zanimanje za
kadrovski sestav splošnih zborov
in da streme občinski forumi
SZDL za tem, da bi bili ti zbori
v večji meri sestavljeni iz zna-
ljivih javnih delavcev, čeprav so
le-ti že precej obremenjeni z raz-
nimi dolžnostmi.

Ko so v ljubljanskem okraju
razpravljali z nekaterimi občin-
skimi organizacijami SZDL o ka-
drovskem programu glede na to,
kakšni ljudje naj pridejo v ob-
činske ljudske odbore, so v vrsti
obnem ugotovili, da pri sestavi
glede na odstotek žena nazadu-
jejo. Ponekod je bila celo nevar-
nost, da bi v bodoče odbore pri-
šlo še manj žena kot doslej, če-
prav je njih število že tako mi-
nimalno. Zato je sekretariat
Okrajnega odbora SZDL v Ljub-
ljani postavil, da bi bilo prav,
če bi bodoči občinski ljudski od-
bori imeli vsaj kakih 20 % žena.

Tovariš Jakopič je potem de-
jal, da je treba analizirati delo
ljudskih odborov, tako okrajnega
kot občinskih, ker je treba prav
tu pokazati rezultate. Po drugi
strani pa je treba vse usmeriti v
boj za izboljšanje komunalnega
gospodarstva in higiensko sani-
tarnih razmer po mestih v okra-
ju. Pri tem se bodo naglo izkri-
stalizirali kandidati, ki so se že
v raznih komisijah in hišnih sve-
tih borili za izboljšanje higien-
skih pogojev, ki se zelo direktno
tikajo standarda človeka. Z prve
diskusije glede kandidatov ka-
žejo, da ljudje prilično dobro za-
denejo tisto, kar so občine same
predvidele. Ko so pregledovali
prve predloge za kandidature, so
ugotovili, da je okraj letos za-
živel v določeno širino in kaže,
da bodo v veliki meri povsod
novi odborniki. Zanimivo je, da
so se začeli volivci orientirati
tudi na inteligenco, to je na pro-
fesorje in zdravnike ter druge.
Z izvolitvijo v naša prizadevanja
vključene inteligence bodo lahko
dobili zelo kvalitetne odbore.

Na koncu je tovariš Jakopič
dejal:

»Naša akcija je nadalje pote-
kala tudi v okviru zborov voliv-
cev-proizvajalcev, kjer smo spro-
žili žive diskusije. Zavedamo se
važnosti zbora proizvajalcev, or-
gana, od katerega lahko zelo ve-
liko pričakujemo, zlasti, če bomo
začeli z njim takoj in načrtno de-
lati. Ko se bo ob tej volilni ak-
ciji SZDL po upadu v poletnem
obdobju spet okrepila, bomo mo-
rali akcijo nadaljevati. Zato bo
treba temeljito delati prav z zbo-
ri proizvajalcev, organom, ki nam
bo mnogo pomagal pri urejanju
vzroka problemov, ki se porajajo
oziroma, ki se bodo pojavili v in-
dustriji.

V ilustracijo bi navedel samo
en primer: Ne samo pri nas, am-
pak tudi v drugih okrajih hoče
vsaka vas vrsto dejavnosti. Sleh-
erna tovarna v okraju želi last-
no orodjarno itd. Vsa taka in po-
dobna vprašanja bi moral usmer-
jati in regulirati zbor proizva-
jalcev. Če se povrnem k prejšnje-
mu primeru, ki moral na primer
zbor proizvajalcev doseči pravi-
lno razdelitev orodjarn, saj zado-
šča ena sama dobro organizirana
in opremljena orodjarna za ves
okraj. Tudi vrsta drugih vpra-
šanj se bo lahko prav na zboru
proizvajalcev izkristalizirala, če
gamo bomo usmerili tako, da bodo
njegovi člani iz ozkih, tovarni-
skih pogledov prešli na širše pod-
ročje in da bodo dovolj široko in
pravilno obravnavali komunalno
oziroma občinsko gospodarstvo.

Pri obravnavanju kandidatov
oziroma kadrovskega vprašanja v
zvezi z zbori proizvajalcev smo
pazili, da bi se ne nabralo pre-
več direktorjev in da bi v zbo-
rih proizvajalcev ne bilo premalo
delavcev.

V predvolilni akciji nam gre
predvsem za politično aktiviza-
cijo. V ta namen smo najprej
predvideli sestanke Socialistične
zveze, ki naj izkristalizirajo svoje
predloge kandidatov, njena dolž-
nost pa je tudi, poskrbeti za kva-
litetno in sklepno zborov voliv-
cev. Seveda smo pri tem pouda-
rili, da je naloga Socialistične
zveze, sodelovati pri izbiri kan-
didatov, ki bo na zbirah volivcev razpravljala o
kandidatih in je od njene izbire
mnogo odvisno, kakšne kandi-
date bomo imeli.

IZ RAZPRAVE PO REFERATU TOVARIŠA MIHE MARINKA

Po referatu tovariša Mihe Ma-
rinka se je razvila razprava, v
kateri so govorili tovariši Jože
Potrč, Vlado Majhen, Janez Vi-
potnik, Stefan Pavšič, Miloš Le-
dinec in Albert Jakopič.

Dr. Jože Potrč je med drugim
dejal, da je na zbiri volivcev
slišati konstruktivno razpravo, da
glede davkov kritizirajo samo ne-
urejen kataster, pa politiko taks.
Upravičene pritožbe ljudi zade-
vajo tudi trgovsko mrežo in ho-
čejo n. pr. vedeti, kako pride do
tega, da je odkupna cena neke-
mu artiklu 10 dinarjev, potrošnik
pa plača zanj 20 do 24 dinarjev.
Kmečkemu prebivalstvu je treba
obrazložiti vsaj osnovne pojave
naše demokratske politike, saj
je cela kopica vprašanj, na katera
hočejo ljudje odgovore.

dogovarjanja. Če občine pošljejo,
kar hočejo, bo okrajni zbor tak-
šen, da bo zelo težavno postavi-
ljati svete, ki pa imajo veliko
odgovornost. Težave torej dela
sedaj še vprašanje dosega dobrega
socialnega sestava in pravilne
izbire ljudi, ki jih bo treba kot
delegatke pritegniti iz občin v
okrajne zbore. Občine so se teh
vprašanj zelo resno lotile in se
trudijo, da bi dosegle najboljšo
vskladitev.

Čimveč se posvetovati s posamezniki in organizacijami

O izbiri kandidatov za volitve
v občinske zbore je med drugim
govoril tudi tovariš Janez Vipot-
nik. Dejal je, da morajo občins-
ki odbori SZDL sestaviti ne-
kakšne programe, kakšni ljudje
naj predstavljajo bodoče občin-
ske ljudske odbore, da bodo kos
nalogam, ki so pred njimi. Iz-
redno važno je, posvetovati se s
čimveč ljudmi in organizacijami,
zlasti osnovnimi organizacijami
SZDL, ki naj dajo svoje pre-
dloge. Pri tem gre seveda tudi za
sodelovanje sindikalne in mladins-
ke organizacije, pa tudi delav-
skih svetov in drugih organov
našega mehanizma na področju
družbenega upravljanja, ki naj
prispevajo svoj delež k čimbolj-
šemu kadrovskemu sestavu bo-
dočih ljudskih odborov. S tako
pripravljenimi predlogi bo SZDL
prišla na zbor volivcev in tam
zastopala svoja stališča ter bra-
nila svoje kandidate.

Tovariš Vipotnik je dejal, da
že sedaj ugotavljamo nekaj za-
nimivih pojavov v predvolilnem

delu. Tako se n. pr. občinske or-
ganizacije SZDL malo zanimajo
za nove organe pri bodočih ljud-
skih odborih — za zbor proiz-
vajalcev. Nasprotno pa na drugi
strani opažamo, da je v delovnih
kolektivih zelo veliko zanimanje

Pozitivne rezultate o delu zborov proizvajalcev okrajnih ljudskih odborov prenesti na občine

Tovariš Stefan Pavšič je v
svojih izjavah dejal, da je
treba pozitivne izkušnje, ki smo
jih dobili v dosedanjem delu zbo-
rov proizvajalcev okrajnih ljud-
skih odborov, prenesti sedaj na
občine in o njih govoriti na vo-
lilnih sestankih. Zbori proizvajal-
cev po okrajih so v zadnjih letih
napravili ogromen korak naprej
in v veliki meri pomagali pri
razvoju našega gospodarstva. V
mariborskem okraju so posamez-
ni odborniki v zboru proizvajal-
cev preveč ozko gledali na neka-
tere stvari in mnogokrat zastop-
ali samo lastno podjetje. Vzrok
je bil v tem, da so bili največkrat
premalo gospodarsko razgledani,
saj so poznali samo problematiko
svojega podjetja.

Drugi vzrok za ožino razume-
vanja je treba iskati v tem, da
so v zboru proizvajalcev, kar je
videti paradoksalno, bili izvoljeni
marsikje izvečne nameščenci, ki
so premalo poznali samo proiz-
vodnjo, oziroma niso bili sezna-
njeni z našo celotno problema-
tiko. Značilno je tudi, da včasih
kar po dve leti ni nihče poročal
delavskemu svetu o delu zborov
proizvajalcev. Vse te izkušnje
nam morajo biti v opozorilo, da
se bomo pri zbirih proizvajalcev

občinskih ljudskih odborov izog-
niti pomanjkljivosti.

Na koncu svojega govora je
tovariš Pavšič spregovoril tudi
nekaj besed o izvolitvi žensk.
Predlagal je, naj bi tam, kjer
kandidira dobra ženska, ne dali
sokandidata. Po navadi so nam-
reč ženske zelo skromne in ne
kandidirajo rade. Tam, kjer kan-
dida dobra ženska, naj kandi-
dira sama ali pa naj ima žensko
za sokandidatkinjo, ne pa mo-
škega.

»Nosilci celotnega predvolilne-
ga dela so občinski politični for-
umi,« je začel svojo razpravo
tovariš Miloš Ledinec. »Zaveda-
joč se tega, smo izvršili nekatere
predpriprave. Z občinskimi od-
bori SZDL murskosoboškega
okraja smo imeli posvetovanje in
se pogovorili o uspehih in po-
manjkljivostih družbenega upra-
vljanja na področju našega okraja.
Napravili smo analizo dosedanje-
ga dela ne samo v občinskih or-
ganih in organizacijah, ampak
tudi v okrajnem merilu.

Na sestankih po vaseh je tre-
ba zlasti obrazložiti prihodnje
delo zborov proizvajalcev v ob-
činskih ljudskih odborih, ker
marsikomu ni jasno, kaj bodo de-
lali zbiri proizvajalcev.

Nekatere podrobnosti iz predvolilne dejavnosti v koprskem okraju

Zadnji je govoril v razpravi
tovariš Albert Jakopič, ki je po-
dal dokaj podrobno analizo po-
litičnih in gospodarskih razmer v
koprskem okraju. Glede predvo-
lilnih priprav so se v tem okraju
predvsem osredotočili na politično
delo, zlasti sprito velikih nalog,
ki so pred njimi.

Glede same organizacije volit-
ev so v koprskem okraju skle-
nili, naj ima vsaka vas svoje vo-
lišče, ker bodo tako imeli politič-
ni organi boljši pregled nad
samimi volitvami. Drugi pa je
treba omogočiti ljudem, da bi
prišli na volišče v najkrajšem
času. Važna naloga Socialistične
zveze je v tem, da organizira
čimveč volišč in na čimlažji na-

čin omogoči prebivalstvu opravi-
tvi njegovo državljansko dolž-
nost. Kar zadeva vsebinsko plat
volitev, bodo aktivisti na predvo-
lilnih zbiri podali pregled re-
zultatov dveletnega komunalnega
sistema. Tako bodo imeli vsi po-
litični aktivisti dobro osnovo za
razpravo o tem, kar smo dosegli,
kar še lahko dosežemo in kako
bomo to dosegli. Poudarek so dali
zlasti na gospodarjenje samih
občin in na pridobivanje dohod-
kov, pred njimi pa stoji vrsta na-
log, za katere mentijo, da jih bo
laže izvršiti, če bodo ljudem te-
meljito pojasnili še nerazjasne-
na vprašanja in seveda tudi na-
čin, kako naj bi te naloge iz-
polnili.

V mariborskem okraju večja povezava med občinami in podjetji

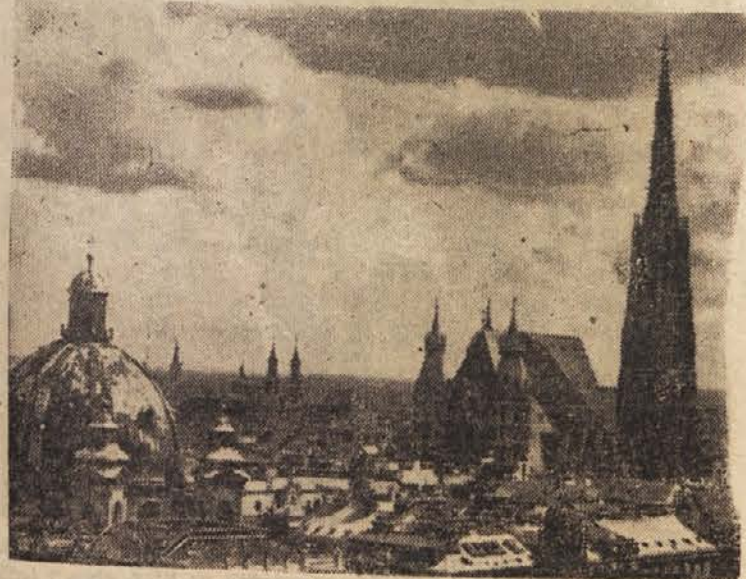
Tovariš Vlado Majhen je go-
voril o politični situaciji v ma-
riborskem okraju. Dejal je, da
se je na terenu pojavila razprava
o tem, češ da so nekatere občine
prišle k močnejšim središčem,
kjer čutijo večji red in pritisk
glede pobiranja davkov. V to-
vornah je v prvem polletju le-
tošnjega leta močno izšlo vpra-
šanje premiranja, o katerem je
mno govorila. Nekaterim se pre-
mije zdijo previsoke, čeprav so
prej za premije v pravilniku gla-
sovali. Bila je tudi upravičena
kritika, ki je obravnavala preši-
rsko premiranje. Nekatera po-
djetja so namreč dajala premije

tudi delavcem na administrativ-
nih delovnih mestih, kjer ni pro-
izvodnje. Kritika se nanaša tudi
na delitev dohodka.

V podjetjih je, kar zadeva vo-
litve, zelo veliko zanimanje za
občinske zbore proizvajalcev. Vi-
diti je, da je večja povezava med
občinami in podjetji. Če greš v
katerokoli komuno, vidiš, da so
se komune lotile dela, saj so
skoro vse kmečke občine obnovile
šolske zgradbe, ki že 15 let niso
bile popravljene. Kmetje čutijo,
da je komuna mnogo storila
zanje.

Glede kandidatov za bodoče
odbornike bi lahko dejal, da se
v predpripravi kaže orientira-
nost na več kandidatov. Ljudje
namreč nečejo ene same kandi-
dature. Pri volitvah bodo bržčas
lokalistični spori zaradi odbor-
nikov, ker se je teritorij občin
tako povečal, da pride v sklop
velike enote več vasi in zaselkov.
V predvolilnem delu je treba jas-
no povedati, da ne gre za lokalne
stvari in je treba zato lokalizem
odpravljati. Proti temu lokalizmu
bo treba poudarjati važnost kra-
jevnih odborov, kajti ni važno
samo, koga bodo dobili v občinski
odbor, ampak tudi, kdo bo v kra-
jevnem odboru.

Pri kadrovski politiki nam
pravzaprav dela največje težave
nujna potreba, da moramo dobiti
v forume, ki so družbeno najbolj
važni in ki zahtevajo pone-
kod tudi določeno specializacijo,
ustrezne ljudi. Po mnenju tova-
riša Majhna tu ne bo šlo brez

Pogled na Dunaj s katedrale sv. Stefana

SVININA PROTI GOVEDINI

Državljanska zavest Francozov na hudi preizkušnji — Gaillardovi računi

(Od našega stalnega dopisnika)

Pariz, septembra
Gospod Dupont se je vrnil z dopusta in ko je spet oblekel svojo mestno obleko, je iz navade preletel številke:

15 frankov . kruh
230 frankov . goveji zrezek
40 frankov . merica piva
To zneso 285 frankov, z napitnino vred pa 320. Datum: 20. julij. Gospod Dupont je zmečkal papirček in tesno mu je postalo pri srcu, ko je ugotovil, da mu je do konca meseca ostalo le še za deset obedov. Račun je ležal v košu za papir do večera. Zvečer ga je gospod Dupont pobral, ga skrbno poravnal in primerjal z novim računom:

20 frankov . kruh
290 frankov . goveji zrezek
60 frankov . pivo
Z napitnino vred skupaj 420 frankov. Datum: 20. avgusta. Natančno mesec dni pozneje.

Gospod Dupont je računal na pamet, računal je s svinčnikom, preštevaj je svoj denar, skrbno zložen v denarnici, in spet računal, a brez najmanjšega uspeha: znesek, ki ga je naročal na papirju, je bil znatno večji od vsote, ki jo je naštel v svoji denarnici. Se na kraj pameti mu ni prišlo, da bi črtal biftek in ga zamenjal s cenejšim svinjskim kotletom. Za Francoze je meso samo govedina, svinjina pa jedo kvečjemu kot predjed. Skratka, gospod Dupont je bil v neresljivi položaju in v takem ga moramo zapustiti, naj si pomaga kakor ve in zna. Sicer pa je nekdo drug računal namesto njega in zanj.

OPERACIJA SVINJSKI KARÉ

Gospod Felix Gaillard, finančni minister Bourges-Maunoury-jeve vlade, je isti račun, nad katerim si je zamljal belil glavo gospod Dupont, spremenil takole: namesto »bifteka« je napisal »svinjski karé« in zraven ceno: 220 frankov. Nato je znižal ceno kruha na 15 frankov, tako kot je bilo julija, namesto piva je vstavil vino, prav tako ni pozabil znižati napitnine za 5 frankov in račun iz julija je postal povsem enak tistemu iz avgusta. Gospod Gaillard si je zadovoljno pomel roke. Da bi spravil v ravnotežje proračunske možnosti gospoda Duponta, je moral Felix Gaillard izbrati izmed dveh možnosti: ali da zniža cene govedine in teletine za toliko, da bi bile enake cenam v juliju, ali pa da dovolj podražitev mesa, ki ga ima povprečni Francoz najraje, in ga tako prisili, da se odloči za meso druge vrste. Francija je lani uvozila za več kot 10 milijard frankov mesa. Glede na nedavno devalvacijo franka bi se ta vsota v letu 1937 avtomatično povzpela na 12 milijard. Ker pa je Gaillard preračunal devalvacijo tako, da mora Francija več izvažati in omejiti uvoz, je prvo možnost takoj zavrgel. Francozi naj jedo svinjino; čim več svinine, tem manj govedine in teletine!

GONJAC MISLI ENO. MULA PA DRUGO

Felix Gaillard bo imel v boju, ki ga je bil napovedal, opraviti z dvema močnima sovražnikoma: z gospo Dupont, ki ve tisoč in en recept, kako pripraviti govedino, teletino in ovčje meso, na pripravo svinine pa se kaj slabo spozna, in z močnim združenjem mesarjev. Njegovi zavezniki pa so patriotizem Francozov in njihove državljanske vrline, ki jih je treba znati vzbuditi in ki utegnejo — kar sicer ni prav nič go tovo — prevladati njihove navade, ter združenje izdelovalcev klobas, se pravi svinjskih mesarjev, ki je nesorazmerno slabotnejše od pravih mesarjev, to je tistih, ki prodajajo meso — kar

pomeni vse vrste mesa razen svinjskega.

Francozi so sladokusci v vsakem oziru. Tudi peš ne bodijo radi; skoraj vsak peti Parižan ima svoje motorno vozilo. Vendar pa avtomobilska industrija, ki je lani dosegla za 450 milijard frankov prometa, daleč zaostaja za industrijo mesa. Francozi predvsem radi dobro jedo. V lanskem letu je bila industrija mesa v letnem prometu na prvem mestu — 800 milijard frankov! Lani je prišlo na vsakega Francoza 53 kg mesa (pred vojno samo 40 kg). In vtem ko pojé Nemec povprečno 2 kg teletine na leto, jo pojé Francoz štiri in polkrat več; govedine pa celo 23 kg. Razen tega so Francozom po volji samo plemeniti deli govedine in teletine. Ostalo namenijo za izvoz.

Te številke ne bi delale ljudem iz vlade sivih las, če bi ustrezale proizvodni zmogljivosti. Toda bogata Francija, katere pašniki nudijo odlično živinsko krmo, mora uvažati govedo in teleta. Hkrati prideluje več pšenice in sladkorne pese, kot ji je potrebno, in ju prodaja na tujem

tržišču po zaslugi izvozne premije. Tej premiji se je zahvaliti, da prinese hektar površine, zasejane s pšenico, pridelovalcu 100.000 frankov — če gre za pašnik, pa samo 70.000 frankov. Čemu bi se potem ukvarjal z živinorejo, ko pa mu državna subvencija zagotavlja večji dohodek od pšenice in sladkorne pese, ki ju Francija ne potrebuje?

SPREMENITI NJIVE V PAŠNIKE...

Felix Gaillard se je odločil, da bo te čudne številke postavil na bolj razumno in smiselno podlago. Zajemčena cena pšenice je zmanjšana za 150 frankov za metrski stot, za povečanje živinskega sklada pa je bilo napovedanih 10 milijard frankov subvencij. Toda da bi spremenili njive v dobre pašnike, bi bili potrebni vsaj dve leti. Spremeniti kmetovalca v živinorejca pa bi trajalo še več časa. Francoza je treba potemtakem pripraviti do tega, da bo ta čas, dokler se ne bo povečal živinski sklad, jedel svinjino, kmeta pa do tega, da bo postal živinorejec. Bogdan Pešić

Bogdan Pešić

Mali avtomobili osvajajo ZDA

Ameriška industrija pa gradi čedalje večje, močnejše in dražje avtomobile

(Od našega stalnega dopisnika)

New York, septembra
Do konca tega leta bodo uvozili v ZDA še skoraj 200.000 mahih, ekonomičnih in cenovno ugodnih evropskih avtomobilov, kar pomeni, da se bo njihov uvoz na ameriški trg, ki se je začel leta 1950, letos povečal v primerjavi z lanskim letom za 100%.

Dve sto tisoč nemških Volkswagnov, britanskih Fordov, italijanskih Fiatov in drugih avtomobilov z onstran Oceana pa je samo kapljica v morju avtomobilov, ki jih proizvajajo ameriške tovarne. Samo v prvi polovici tega leta so v Ameriki izdelali štiri milijone avtomobilov. Pa vendar od leta 1954 naprej čedalje bolj narašča uvoz malih evropskih avtomobilov. Kljub vsem omejitvam in transportnim stroškom so uvozili leta 1954 v ZDA 32.403 nove evropske avtomobile, leta 1955 — 58.460 (80% več), leta 1956 — 98.187 (68% več), letos pa kar za 100% več.

Anketa nekega poslovnega časopisa je ugotovila, da je 94% sedanjih lastnikov malih evropskih avtomobilov tako zadovolj-

nih z njihovimi kvaliteta, da jih bodo tudi za naprej kupovali. Ti avtomobili so namreč praktični, ker so majhni, medtem ko so ameriški osebni avtomobili precej veliki. Polovica sedanjih lastnikov malih evropskih avtomobilov pravi, da jih je kupila zato, ker so ekonomični, 20% jih je kupilo zato, ker jih je lahko upravljati, 19% zato, ker so cenejši in samo 3% zato, ker se razlikujejo od ameriških, ker so nekaj nenavadnega, novega.

Zakaj narašča uvoz evropskih avtomobilov v ZDA kljub visoki ameriški avtomobilski proizvodnji? Predvsem gre za ceno. Samo dve vrsti ameriških avtomobilov sta cenejši od 2000 dolarjev, vsi drugi so dražji. Medtem pa prodajajo Renaultove Dauphine, Volkswagne, Fiato, britanske Forde in češke Skode na ameriškem trgu po okrog 1500 dolarjev. Razen tega so vsi ti avtomobili bolj ekonomični. Ameriški avtomobili poročajo več goriva kot pa evropski. Dosežejo zato malo večjo hitrost, toda to ni toliko važno, ker lahko tudi mali evropski avtomobili hitreje vozijo kakor dovoljujejo prometni predpisi. Raz-

panj proti socialistom in ÖGB (Avstrijsko sindikalno združenje). Ker je socialistična stranka dobro organizirana in ker je bilo članstvu dovolj jasno razloženo, da se zvišanju tramvajske voznine ni bilo moč izogniti, do pričakovanih stavk ni prišlo. Le v avtomobilski tovarni »Gräf & Stift« so v znak protesta proti zvišanju tramvajske voznine izstopili iz sindikalnega združenja trije delavci. Kasneje se je izkazalo, da do tega izstopa ni prišlo brez vpliva lokalne organizacije ÖVP in od nje podpirane miniaturne sindikalne frakcije ÖAAB. Vsekakor je tovarniški odbor ÖGB takoj nato zahteval od lastnika podjetja, da vse tri renegate odpusti. Ker se ta spočetka ni hotel ukloniti, so delavci zagrozili s stavko. Šele na to grožnjo je vodstvo tovarne tiste tri delavce odpustilo. Brž ko se je to zgodilo, so prizadeti vložili tožbo, sklicujoč se na tako imenovani »Anti-Terror-Gesetz«, zakon, ki preprečuje delavskim organizacijam poseg v personalne zadeve podjetij. S tem pa je zadeva dobila politično obeležje in pristala na prvih straneh desničarskih časopisov.

Za ÖVP je bila afera seveda dokaj dobrodošla: imela je nov »dokaz« za »socialistično diktaturo« v podjetjih, spet je lahko opozarjala na nevarnost, ki grozi demokraciji sprito rastoče odločnosti sindikalnih odborov. Zato je zahtevala, da se krivci eksperimentalno kaznujejo, s čimer bi bilo »enkrat za vselej« konec »socialističnemu terorju« v tovarnah. SPÖ je po drugi strani priznala, da so se sindikalni voditelji v tovarni »Gräf & Stift« pregrešili proti zakonu; toda »Anti-Terror-Gesetz« je bil uveden leta 1930, v času torej, ko se je avstrijska vlada z vsemi silami borila proti socialističnemu gibanju. Ta zakon je bil, podobno kot prosluli Taftov zakon v Združenih državah, tako rekoč ena izmed trdnjav boja proti delavstvu. Zato po mnenju SPÖ ne gre takega prekriška, ki sploh ni prekršek, temveč izraz delavske samobrambe, vlačiti pred sodišče. Z obsojenimi posamezniki bi bilo

obsojeno namreč celotno sindikalno gibanje — kar so ÖVP in njeni kapitalistični podporniki seveda iz srca želeli.

Ta »gordijski voz« je te dni presegal prezident avstrijske republike, bivši predsednik SPÖ dr. Adolf Schärf. Podpisal je namreč akt, ki je pomilostil vse obtožene

Kanceler Julius Raab

delavske zaupnike iz tovarne »Gräf & Stift«. To pravico namreč ima kot suveren države. S tem je afera likvidirana. Proti Schärf-ovemu podpisu ni priziva. Seveda je desničarski tisk zagnal krik in vik, češ da je SPÖ prek svojega bivšega predsednika izvršila postilstvo nad zakonodajo in da se je pregrešila nad neodvisnostjo pravosodja. Zato je pričakovali, da bo ta dogodek precej vplival na bližajočo se parlamentarno sezono in na delovanje politične koalicije.

Se močnejši signal za bodočo koalicijske prepire je »občinski puč«, čeprav se je zgodil izven političnega središča, v mestecu Krems. ÖVP-jevski župan Krems je namreč v burni javni debati, v kateri je sodelovalo več

sto meščanov, torej »ljudstvo« (v resnici so bili to samo izbrani člani ÖVP) razpustil občinski svet in razpisal nove volitve. V debati je šlo za kredit v višini 10 milijonov šilingov, ki ga namerava Krems najeti pri državni banki. Ta denar bi naj po načrtih ÖVP uporabili za širokopotezno adaptacijo velike vojašnice. S tem bi Krems »pridobil na pomenu« in si razen tega zagotovil stalen vir dohodkov s strani garnizije, ki bi jo nastanili v obnovljeni vojašnici. Tudi SPÖ je za to, da se kredit najame — toda ne za popravilo vojašnice, temveč za gradnjo stanovanj. Ker je temu argumentu težko oporekati, se je ÖVP odločila za »direktno demokracijo«: ponovne volitve naj odločijo, katerega izmed obeh projektov je treba izvesti. Ker je sestava prebivalstva taka, da že naprej zagotavlja zmago ÖVP na teh volitvah, je jasno, da gre pri tem za preprost politični manevar: optični učinek »ljudske volje« naj zakrije socialistične argumente in pripelje ÖVP do zaželenega cilja. Dejstvo, da sta se v tem boju znašli SPÖ in KPÖ v istem taboru, je v sedanjih politični atmosferi zadosten vzrok, da bodo za »vojaški projekt« glasovali tudi tisti pripadniki desnice, ki v konkretnem primeru soglašajo s socialisti.

Dokaj živčno je ÖVP reagirala na nenadno bolezen svojega šefa in zveznega kancelarja ing. Juliusa Raaba. Zaradi okvare motornih živčnih centrov je nastopila pri kancelarju delna ohromitev desne noge, naker se je moral zateči v bolnišnico. Čeprav so zdravniki mnenja, da Raabova bolezen ni resnega značaja in da bo kmalu lahko zapustil bolnišniško postelj, je v centrali ÖVP na Kärntnerstrasse zavladala globoka zaskrbljenost. Ing. Raab je centralna osebnost ne samo stranke, temveč celotnega avstrijskega političnega življenja. Če bi se moral odpovedati politični dejavnosti, bi se vpliv desnice v avstrijskem javnem življenju občutno zmanjšal in tudi v stranki sami bi prišlo do nesoglasij in frakcionizma. Že v bližnji bodočnosti so ga čakale težke naloge: koalicijska debata okrog konkordata in državnega proračuna ter važni politični obiski v Moskvi, Beogradu in Skandinaviji. Njegova odsotnost bi pomenila precejšnjo oslabeitev desničarske linije. ÖVP namreč nima osebnosti, ki bi se po razsodnosti in političnem vplivu lahko merila z ing. Raabom.

Slavko Fras

Walter Reuther, predsednik sindikata ameriških avtomobilskih delavcev

Blagoje Lazić

Oslo, avgusta

PISMO S SEVERA

Vedri, sončni Oslo

Oslo je poleti v svoji veselosti in razigranosti vihrav kakor fant v puverteti. Pravi, da je pozimi miren hladnokrven, dobro ohranjen tih stari, ko pride poletje, ki zmeša vsem Norvežanom glave, pa postane razigran mladenič. Sonce je največja privlačnost te dežele. Ko posije toplo sonce, prireajo v Oslo prave parade in vse prevzame festivalsko razpoloženje. Tedaj v mestu kar mrgoli belih klobukov in čepic, pestrih oblek, sončnikov in črnih naočnikov. Izložbena okna so polna kopalnih oblek in krem proti sončnim opeklinam. Kavarnarji postavijo pester sončnike in mize na hodnike, kopalnišča delajo s polno paro. Ljudi nič ne ovira, če se vreme kdaj pa kdaj poslabša, če je hladno ali če nekaj časa dežuje. Zgodi se, da človek v parku drgeta od mraza, kopalci pa vztrajajo v vodi. Ljudje se kopljejo tudi v septembru. Seveda je videti v mestu malo zagorelih ljudi. Tu postanejo ljudje po »praženju« na soncu nekako rdečkasti.

Po številu prebivalcev Oslo ni večji od Beograda, po prostoru pa je eno največjih mest na svetu. Razen ožjega središča je to pravzaprav velik gozd, poln lesenih hiš, obred katerimi stoji v poletnih mesecih pletene mizice in stoli. V vseh turističnih krajih mrgoli avtomobilov, v gozdovih in ob potokih pa lovec in ribičev. V zalivu pred mestom se pozibava na stotine ja-

drnic, kot da te je zanesla pot na Azurno morje v desetih minutah. Kar izvolite, pridite in pustite v mestu čimveč tuje valute. Na Norveškem lahko vidite marsikaj, pa tudi v Oslo se človeku ni dolgočasiti. Začneš lahko s staro pohodo. Človek kar verjeti ne more, da so s temi kakih 10 metrov dolgimi ladjami pluli tako daleč. Blizu muzeja vikinških ladij, ki so jih našli v bližini fjorda Oslo, stoji norveški etnografski muzej, v katerem je razstavljenih v naravni velikosti 150 originalnih lesenih poslopj, prenesenih sem iz vseh krajev Norveške. Med njimi je tudi srednjeveški norveški grad z značilno arhitekturo iz 8. stoletja.

Najbolj pa so Norvežani ponosni na svoje polarne raziskovalce, znane iz Nansenove, Sverdrupove in Amundsenove ekspedicije v polarne kraje, so prenesli na kopno in zgradili nad njo muzejsko poslopje. V njem so razstavljeni instrumenti, orodje, obleka, orožje in osebni predmeti raziskovalcev. Razen tega vidiš človek v Oslo še eno privlačnost — namreč

Kon Tiki. Kon Tiki je dokazal, da so sodobni Norvežani dostojni nasledniki tradicij dežele smelih raziskovalcev. Junastvo mladih Norvežanov, ki so prispeli iz Peruja na otoke Polinezije na preprostem splavu, da bi dokazali eno izmed svojih zgodovinskih tez, je postalo stvar narodnega ponosa. V tem vseskozi sodobnem muzeju je splav Kon Tiki, narejen iz hlodov in vrvi.

Norvežani ti pokažejo vse, kar imajo. V vsakem parku vidiš spomenike Nansena, Amundsen, Ibsena, Björnsona in desetine drugih. Trgovine so polne stiliziranih narodnih ročnih del. Če gledaš Oslo s hriba Ekberg ali s smučarske skakalnice Holmenkollen, ki je Meka vseh smučar-skih skakalcev sveta, je videti veličasten. Čeprav so ljudje v njem tih, absolutno tih, v tramvaju, v kavarni, restavraciji, podzemeljski železnici, na klopi in celo na kopalnišču, čeprav je Oslo mesto tišine, je vendar vedro. V dveh dneh nisem videl v njem nobenega policaja. Prometni signali so avtomatični in nihče jih ne nadzira. Vendar pa hodijo ljudje čez ulice samo po rumenih črtah; tramvaj in avtomobil bosi vozijo natanko po voznem redu. Nikjer ni videti gneče, nikjer v vrsti stoječih ljudi, nihče ni nervozen, vsi delajo počasi, toda za naše pojme nedosegljivo sočasn. Nikjer ne vidiš v mestu beračev, nobenih ali raztrganih ljudi, celo neobri- tih ali ljudi v zmečkanih oblekah bi za-

man iskal v tem mestu. Živko Milčič

V novi šoli - stari zvonci

Začetek pouka smo spet pričakali brez nekaterih učnih knjig — Zakaj so se podražile šolske potrebščine?

Z začetkom šolskega leta so prišle tudi nove skrbi za dijake in za starše. Prvi se morajo zopet učiti in pisati domače naloge, drugi pa drugače čutijo, da so prenehale počitnice.

Precejšnjo skrb in velik izdelek predstavlja za starše nakup novih knjig in šolskih potrebščin. Letos starši gotovo niso razveselile znižane cene knjig in šolskih potrebščin. Tisoč tri sto dinarjev sem plačala za šolske potrebščine za sina in še nisem kupila vsega, nam je potožila neka mamica. Zakaj toliko povišanje cen?

ZAKAJ SO NARASTLE CENE ŠOLSKIM POTREBŠČINAM?

Pri Državni založbi so nam povedali: »Res je, da so se podražile šolske potrebščine in tudi učila. Za to pa so krivi le proizvajalci — saj so cene zvezkov in proizvodov iz lesa (ravnila in podobno) kar za 10 do 15% višje. To podražitev so proizvajalci sicer utemeljili s tem, da je letos dražja električna in da so tudi plače uslužbenecov višje — menimo pa, da bi bile cene njihovih proizvodov lahko le nekoliko nižje. Cene ostalih šolskih potrebščin pa so ostale iste.«

PRI POUKU TUDI LETOS — S SVENCNIKI V ROKAH

Tudi profesorji in dijaki letos niso zadovoljni. Šolskih učbenikov in knjig še vedno primanjkuje. Direktor Klasične gimnazije nam je takole povedal: »Zaradi tega, ker nimamo nekaterih učnih knjig, imamo pri pouku velike težave. Tako še letos ni učbenikov za zgodovino, za kemijo, zemljepis in še vrsto drugih. Pri predmetih, kjer ni učbenikov, morajo profesorji počasi razlagati, da si lahko dijaki pišejo zapiske. Pri tem pa trpi pouk.«

PREGLEDICE ZA AVTORJI IN TISKARNA

»Mi bi izdali vse učbenike, če nam ne bi delali težave avtorji in tiskarne,« so nam pojasnili pri

Državni založbi Slovenije. »Se do letos nam ni nihče napisal učbenikov za zgodovino za višje razrede gimnazij. Nekateri profesorji so nam sicer obljubili, da jih bodo napisali, pa iz vsega tega ni bilo nič. Učbenika za filozofijo ni in ga verjetno tako kmalu tudi ne bo. Podobno je tudi z učbenikom za umetnostno zgodovino. Opisna geometrija je v tisku že pol leta in je še postavili niso. Letos pa bo izšlo nekaj knjig, ki bodo dijakom in profesorjem mnogo koristile. Čez kakšen mesec bomo že prodajali Zgornikov zemljepis za nižje gimnazije, nemško berilo za višje gimnazije. Hadžijevo »Zoologijo« za višjo gimnazijo (ponatis), angleško vadnico št. 4 in kemijo za osmi in šesti razred gimnazije. Cene smo zvišali (in še to malenkostno) le pri ponatisih. To pa zaradi višjih stroškov za tisk in zaradi podražitve papirja. Cene učbenikov pa bi bile še mnogo višje, če zanje ne bi dobivali subvencij.«

Iz vsega napisanega in iz naših drugih poizvedovanj lahko razberemo, da smo pričakali začetek letošnjega šolskega leta spet premalo pripravljeni. Morda je

krivo pomanjkanju ustreznih učbenikov dejstvo, da za pouk na naših srednjih šolah nismo delali dovolj pretehtanih učnih načrtov. Toda kaj ne izraža letošnje pomanjkanje učbenikov trpke resnice, da samo obetanje NOVE SOLE ne bo rodilo sadu, če jih ne bomo materialno dovolj podprli. Začetek letošnjega šolskega leta pa je v tem pogledu razočaral vzgojitelje, starše, predvsem pa dijake srednjih šol, ki bodo morali zaradi pomanjkanja učnih knjig tudi letos zapisovati predavanja po nareku.

Prav tako pa se je treba zamisliti tudi ob podražitvi šolskih potrebščin, ki je zlasti v družinah z več otroki več kot obično. Navajanje, da so vzrok podražitve dražja električna energija in povečane plače, je pač vse prej kot prepričljivo.

Ko bi bilo mogoče po »ribniško« ...

Izreden dotok otrok v prve razrede pretesnih osnovnih šol vsiljuje vprašanje ali bo mogoče problem šolskih prostorov tudi prihodnje leto rešiti na podobne načine kakor letos

»Otrok imam toliko, da nam že pri strehi silijo ven«, nam je obupano dejal upravitelj neke ljubljanske osnovne šole. Res je sicer, da je pretiraval, vsekakor pa je v njegovih besedah tudi mnogo resnice.

Število otrok narašča iz leta v leto, šolskih prostorov pa ni

Razstavo »Celje 1957« obiskalo 44.000 ljudi

Letošnja gospodarsko kulturna prireditve pod geslom »Celje 1957« je v celoti uspela. Slednje potrjujejo tudi številna pohvalna priznanja uglednih funkcionarjev in gospodarstvenikov Slovenije. Od 24. avgusta pa do 4. septembra si je razstave industrije, obrti in trgovine, kmetijstva in gozdarstva ter strokovnega šolstva, kulture, zdravstva, ljudske tehnike itd., ogledalo 44.000 ljudi. Samo prvo nedeljo v septembru je na razstavišču pohitelo več kot 10.000 obiskovalcev. — Z letošnjo prireditvijo je Celje — kot smo v našem listu enkrat že zapisali — precej pridobilo.

F. K.

Nova šola v Zlatem polju

V Zlatem polju pri Lukovici bo vzrasla nova osnovna šola. Na gradnjo te šole (prejšnjo so požgali Nemci v minulih vojni) so prispevali Oblo Domžale, ljubljanski okraj in domačini.

Včeraj so obiskali Slovenijo člani Društva prijateljev Jugoslavije na Koroškem. Ob desetih dopoldne so prispeli na Bled, ob pol enih pa so že bili v Ljubljani, kjer jim je priredil kosilo predsednik Okrajnega ljudskega odbora inž. Ivo Klemenčič. Popoldne so si gostje ogledali v ločenih skupinah Muzej NOB, grafično razstavo in naše mesto, proti večeru pa so skupaj obiskali vinsko razstavo na Gospodarskem razstavišču.

Cene se niso spremenile

Včeraj je bil ljubljanski živilski trg izredno dobro založen. Izredno veliko je bilo kupcev, seveda tudi prodajalcev ni manjkalo. Še v poznih dopoldanskih urah si je vsako lahko nabavilo, karkoli si je pozebel. Izredno veliko je bilo različnih gob. Svežih fig, grozdja in malih kumaric česar zadnje čase, vzlic veliki mu povpraševanju ne primanjkuje, je bilo tudi večeraj dovolj.

Zadnje dni se cene niso bistveno spremenile. Tako so ponujali krompir po 19, solato po 60, endivijo po 80, radič po 80, spinac po 60, cvetačo 50 do 70, kumare 10 do 15, paradižnik po 40 in stročji fižol po 55 dinarjev za kilogram. Sadej so nudili po ustaljenih cenah. Tako so švedske gospodinjice nakupovale sadje po 80 dinarjev, fige po 70, breskve po 70 do 100, grozdje od 90 do 120, lubenice po 30, in dinje po 40 dinarjev kilogram.

Tudi mlečnih izdelkov se cene ni spremenila, saj so sirček prodajali po 100, sir po 340, surovo maslo po 500, in smetano po 320 din. Piščanec in kokošim se cene ni spremenila, večeraj pa so prodajali tudi purane in sicer po 1000 din, kunce, ki so jih nudili od 240 do 450 din, in zaklano perutnino po 300 din kilogram. Podražila so se jajca, ki so jih prodajali od 19 do 20 din.

V petek zvečer se je v nabit polni dvorani Obrtniškega doma zbrala vsa ljubljanska frizerska elita. Zagrebška Tovarna kozmetičnih izdelkov »Neva« je pokazala svoja najnovejša kozmetična sredstva za barvanje in mazanje las. Ko so na modelih pokazali učinke novih kozmetičnih sredstev, so gledalci izkazali italijanskim in našim frizerjem, kakor tudi izdelkom tovarne s ploskannjem polno priznanje.

Novice

VIC PRED VOLITVAMI

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Vič se pred dnevi sprejeli nekaj sprememb in dopolnitev občinskega statuta, tako da bo Oblo Vič v prihodnje imel 24 odbornikov občinskega zbora in 24 odbornikov zbora proizvajalcev. Na seji so imenovali tudi občinsko komisijo za volilne imenike ter komisijo za sestavo volilnih imenikov tistih gospodarskih organizacij, ki zapostujejo manj kot 50 proizvajalcev.

DOMŽALE

ZBORI VOLIVCEV Priprave za volitve se v domžalski občini počasi bližajo koncu. Prihodnji teden bodo začeli še z zbori volivcev, ki bodo v tej občini trajali od 14. do 23. septembra.

NOVO BANKO ZIDAJO Pred dobrim tednom so v Domžalah začeli z gradnjo novega bančnega poslopija, ki bo stalo v bližini železniškega prelaza ob levi strani kamniške proge. Stavba, v kateri bo mo podružnice Komunalne banke in nekaj stanovanj, bo dograjena prihodnje jeseni, za gradnjo pa bodo porabili blizu 25 milijonov dinarjev.

RIBNICA

ZDAJ JE NAJVEČ DELA Po vsej ribniški občini se družbene in politične organizacije zadnje dni posvečeno pripravljajo na bližnje volitve v občinske ljudske odbore. Pred kratkim pa se je sestala tudi Oblo Ribnica in na svoji seji sprejel nekaj sprememb in dopolnitev občinskega statuta ter sklepov o številu odbornikov v obeh zborih in številu volilnih enot v ribniški občini. Tako bo občinski zbor v prihodnje števil 24, zbor proizvajalcev pa 18 odbornikov. Odbornike za obo zborja pa bodo volili v 28 volilnih enot.

Biserni jubilej

Včeraj dopoldne so v ljubljanski Tovarni kleja svečano proslavili petinasedemdesetletnico obstoja in obratovanja tovarne. Slovesnosti so se mimo predstavnikov Združenja kemične industrije FLRJ in sorodnih industrijskih podjetij udeležili tudi številni drugi gostje; med njimi podpredsednik republiškega Izvršnega sveta Viktor Avbelj, predsednik ljubljanskega okraja dr. Marjan Dermastia, člana Izvršnega sveta LRS Vlado Krivic in Jože Ingolič in drugi predstavniki ljudske oblasti, družbenih in političnih organizacij.

Včerajšnjo slovesnost so začeli s svečanim zasedanjem delavskega sveta tovarne, na katerem so podčrtali predvsem proizvodne uspehe tovarne od 1947 naprej. Hkrati so na tem zasedanju podelili priznanja dvanajstim delavcem, med njimi sta dve ženski, ki so najdlje zaposleni v tovarni ter razvili prvi sindikalni prapor, ki mu je kumoval predsednik republiškega odbora sindikata kemičnih delavcev Franc Plazar. Po razvitju prapora so odkrili v tovarni spominsko ploščo delavcema partizanoma Antonu Kastelcu in Jakobu Pircu, ki sta preminela ob veliki eksploziji L. 1947, ki je močno prizadejala tovarno.

DROBIŽ od tu in tam

VINJEN MOTORIST ZAKRIVIL NESREČO. Včeraj okrog štirih popoldne se je pripetila na Vilharjevi cesti prometna nesreča. Iz Gospodarskega razstavišča se je po Vilharjevi cesti peljal močno vinjen motorist F. S., ki je vjugal po cesti sem in tja. Nasproti mu je privozil osebni avto, katerega je upravljal P. B. in je ob srečanju zavozil skrajno v desno. Prav tedaj pa je vinjenega motorista zaneslo močno na levo, tako da je trčil v zadnji blatnik avtomobila. Pri tem je skupaj s svozvočnem padel po cestišču in dobil le lažje telesne poškodbe, materialna škoda pa znaša okoli 70.000 din.

Z AVTOMOBILOM V NEPREVIDNEGA KOLESARJA. Včeraj je v poznih večernih urah vozil osebni avto skozi Logatec italijanski državljani K. M. Pred hišno številko 11 je dohitel kolesarja M. C. Le-ta, ki je tik pred avtomobilom, ki je vozil z zmerno hitrostjo, nenadoma zavil v levo. Sicer je sicer naglo zavril, vendar pa je kljub temu trčil v kolesarja, pri čemer je ta vrgel na pokrov motorja. Na srečo je odnesel le lažje telesne poškodbe, materialna škoda pa znaša okrog 25.000 din.

vzlic temu, da prodajalke v naših knjigarnah prav junaško kljubujejo gneči in nerednim »repom« pred prodajalnami, tudi letos ne morejo postreči z novimi učbeniki, ki jih že dolgo pogrešamo.

SKRB ZA ZDRAVJE SKOZI ŠTEVILKE

Nekaj zgornjih števil iz dela okrajnega zavoda za socialno zavarovanje, ki kažejo, da je moč dobro gospodariti, ne da bi bili prikrajšani zavarovanci

● V LJUBLJANSKEM OKRAJU ZE 143.000 ZAVAROVANCEV. Obseg dela ljubljanskega okrajnega Zavoda za socialno zavarovanje se stalno večja. Vsa leto je več aktivnih zavarovancev in po priključitvi doseganega kočevskega okraja zajema ljubljanski zavod sedaj že 118.000 aktivnih zavarovancev. Če pristejemo k temu 27.000 upokojencev, vidimo, da je število naraslo že na 145.000. Upravi zavoda nalaga to velike naloge, saj morajo uslužbeni na obširnem terenu zbirati potrebne podatke in dokumentacijo v zvezi z dajatvami, ki jih ima zavod.

● ZDRAVSTVENE STORITVE SO SE ZELO PODRAŽILE. Zaradi večjega števila zavarovancev in splošnega povišanja plač so se povečali tudi dohodki zavoda in to iz prispevka za socialno zavarovanje. Skupno so ti dohodki večji za 13 odstotkov. To je omogočilo večji dotok sredstev tudi v sklad za zdravstveno zavarovanje, ki se je v letošnjem prvem polletju povečal za 24 odstotkov. Vedeti pa moramo, da so se močno podražile tudi zdravstvene storitve in da stalno naraščajo cene osebne zdravstvene in klinične zdravstvenih, dražja so zdravila in vse to vpliva, da so se izdatki za zdravstvene storitve povzpeli nad dohodke in sicer za 3 odstotkov.

● MANJ NEREDNOSTI PRI ODVAJANJU PRISPEVKOV KOT PREJŠNJA LETA. Plačevanje prispevkov za socialno zavarovanje je letos točnejše kot prejšnja leta, za kar ima precej zaslug inštrukcija in revizijska služba, ki je pomagala v navesti podjetjem. Tudi privatna obrtna podjetja letos bolj točno plačujejo svoje obveznosti zavodu, ki se je odločil po slabih izkušnjah v preteklih letih za poostrenejše ukrepe proti nerednim plačnikom. Izvršni odbor zavoda meni, da bi bilo nepravilno, če bi puštal neopravljene dolgeve pri privatnikih, zlasti še, ker se je na razpis ruševih najpogostejše dogodilo, da so privatni obrtniki plačali svoje dolgeve, kar dokazuje, da so s plačanjem svojih obveznosti je odlašali in jih namenoma zavlačevali.

● ZAKLJUČNA BILANCA KO- NEC LETOŠNJEGA LETA BO PO

VSEJ VERJETNOSTI UGODNA. Na osnovi finančnega poslovanja v prvem polletju je moč pričakovati, da bo zaključna bilanca ljubljanskega Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje ugodna, kolikor ne bo zavoda preveč obremenil primanjkljaj Kočevja, ki znaša že v prvi polovici letošnjega leta okrog 6 milijonov din.

● DOBRO OPREMLJENA IN KVA-

LITETNA ZDRAVSTVENA SLUŽBA NI POCENI. Omenili smo že, da so se izdatki za zdravstveno zavarovanje zelo povišali. Če upoštevamo indeks 1948 za leto 1955, se je letos najbolj podražilo klimatsko zdravljenje in to za okrog 60 odstotkov, najmanj — za 12 odstotkov — pa nadomestilo za plače za čas bolezn. Vmes se giblje podražitev zdravil, zobozdravstvenih

Za moped bi bil potreben izpit

Včeraj je nekaj minut po 14. uri dr. veli rešili avtomobil po Tržaški cesti. Na križišču z Glinskovo ulico, kjer se je drenalna množica ljudi, je na makadamskem delu cestišča neugibno ves okrvavljen ležal starjši moški, nekaj metrov od njega pa razbit moped. »Prišel je se je po Glinski ulici, tik pred menoj tako, da je šel s komicom udaril v konja in zapeljal na Tržaško«, nam je pripovedoval voznik vprežnega voza. »Prav tedaj pa je po Tržaški prišel dr. vojaški kamion in z vso silo trčil vanj. Vrglo ga je kakih 5 m v zrak, tako da je prišel na makadamski del cestišča, kjer je obležal kot mrtev.« Reševalci so ga takoj odpeljali v ljubljansko bolnišnico, vendar je zaradi težkih poškodb trupe kasneje podlegel. Zvedeli smo, da je bil to invalidski upokojenec Križnar Stanislav iz Trčica, uslužben kot kurir v tovarni šinega poslovanja.

Nereče z mopedi in podobnimi lažimi motorji so na dnevnem redu. Vozniki vozijo razmeroma hitro, pri tem pa ne poznajo vseh prometnih predpisov, kar je zanje čestokrat usodno. Ne bi bilo napak, če bi organi TNZ o tem temeljitej razmislili in morda zahtevali tudi od mopedistov prometne izpita. Prav tako bi bilo potrebno razmisлити o obveznem zavarovanju

vseh motornih vozil, ki naj bi jim le potrdilo o plačani zavarovalnici dokončno odprlo pot na ceste.

Na sliki: ponesrečenega Stanislava Križnarja so reševalci nemudoma z reševalnim avtomobilom odpeljali v bolnišnico. Toda pomagati ni bilo več mogoče. Ob petih popoldne je Križnar izdihnil.

storitev, ambulantnega zdravljenja, zdravljenja v bolnišnicah itd. Duhovne cene se ni bilo moč dobiti za ambulantne storitve in za oskrbi dan na novi polikliniki, ker je ta velika ustanova šele začela posloovati. Čeprav terja dobro urejena zdravstvena služba velike stroške, pa je z ustanovo, kot je n. pr. nova poliklinika, močno ustrezno bolnikom, saj pridejo hitro do zdravilca, delo je kvalitetnejše in, končno je rešen v Ljubljani problem negezdne postaje. Prav tako je Mestna porodnišnica razbremenila ginekološko kliniko, nove prostore pa je pridobil tudi Zdravstveni dom Center po preselitvi specialističnih ordinacij v novo polikliniko.

● STROŠKE LAHKO ZMANJSAMO Z DOBRIM GOSPODARJENJEM, NE DA BI BIL BOLNIK PRIKRAJŠAN PRI OSKRBI. K dobremu gospodarjenju sodi boljše kontrola o porabi sanitetnega materiala in zdravil, pravilno razporejanje obiskov na domovih bolnikov in omejevanje nenujnih prevozov. Tudi v administrativnem poslovanju v ambulantah zdravstvenih domov ugotavlja zavod številne nerednosti: dvakrat zaračunane storitve zavodu, zaračunavanje zdravstvenih storitev, za katere zavod ni plačnik, kot n. pr. za pregled za predvojaško vzgojo, za osebe živske stroke, prvi pregledi pred vstopom na delo itd. To je potrebno urediti in voditi bolj točne računa, hkrati pa je potrebno varčevati vseh, kjer je to mogoče.

M. N.

Volivci,

prepričajte se, ali ste vpisani v volilni imenik!

Nainovejš v športu

ZVEZNA KOŠARKARSKA LIGA Olimpija-Sloboda 130:55 (66:21) Željeznikar-Jugomontaža 68:60 (36:27)

BISTROUMNOST

še ni vse

Kako navajati bistroumnega otroka na delo — Delati se mora navaditi že zamlada, le tako bo v življenju kaj dosegel

Vsakdo izmed nas pozna veliko ljudi, ki so bili zamlada odlični učenci, pozneje pa so čisto popustili. V večini primerov gre za pomanjkanje delovnih navad. Šola pač ne more svojega dela povsem prilagoditi individualnim sposobnostim in nagnjenjem vsakega posameznega otroka ter zato pretežno prilagaja svoje delo zmožnostim povprečnega učenca. Zato lahko otroci, ki so zlasti bistroumni, ki z lahkoto in naglo dojemajo in imajo dober spomin, dosežejo zavidljiv uspeh tudi brez posebnih naporov. Toda takšni otroci imajo zato neresen odnos do dela in si ne pridobijo delovnih navad. To pa se jim pozneje, v višjih razredih, na fakulteti ali v praktičnem življenju, ki terja od njih naporov in sistematičnega dela, kruto maščuje.

Da bi preprečili te kvarne posledice, je treba, da se za to z vso skrbjo zavzemajo tako učitelji kot tudi starši.

Reformirana šola naj bi bila dosti bolj prožna od tradicionalne šole. Učenec v reformirani šoli naj dobi dovolj možnosti, da bo

delal in napredoval ustrezno svojim sposobnostim. V tej šoli se ne bi smelo dogajati, da se posameznikom kljub največjemu prizadevanju ne bi posrečilo uspešno opravljati njihovih nalog, ki jim jih nalaga šola, medtem ko bi jih njihovi srečnejši tovariši zmagovali brez posebnih naporov. Nobenega razloga ni, da bi dvomili v to, da bodo učitelji to tudi dosegli.

Vendar pa pouk nikoli ne bo mogel biti popolnoma prilagojen vsakemu posameznemu učenec. Zategadelj morajo starši tudi skrbeti za to, da so njihovi otroci zaposleni. Nekateri starši skrbijo za to, da se otrok pravilno razvija. Zmerom se vprašajo, ali so te ocene zares plod dejanskega prizadevanja in truda ali pa so samo izraz otroške bistroumnosti. Če ugotovijo, da ima otrok uspeh v šoli samo zato, ker so mu šolske obveznosti prelahke oziroma, da se za ta uspeh še malo ni resno in sistematično potrudil, tedaj bodo s svojim vzgojnim čutom ukrenili potrebno, da bi svojega otroka navadili na vsakodnevno delo, ker jim je več od tega kot pa od odličnih ocen. V šoli se posvetujejo z učitelji. Pri tem jih naprosijo, naj od otroka zahtevajo več, pa če tudi zaradi tega ne bo več od-

ličnjak. Ti starši razumejo, da je bodočnost otroka mnogo bolj važna kot pa njegov trenutni uspeh.

Pravi vzgojitelj bo tudi z drugimi ukrepi doma poskrbel za zaposlenost svojega otroka. Šolskim nalogam se bodo tako pridružile tudi družinske obveznosti, ki jih starši odmerijo tako, da enakomerno zaposlijo otroka z delom. Razumljivo je, da pri tem ne smemo iti do skrajnosti, ker je preobremenjenost prav toliko škodljiva kot pomanjkanje dolžnosti. Naloge morajo biti takšne narave, da otroka prisilijo k temu, da dela vsak dan uro ali dve. Te naloge so lahko raznolike. Praviloma pa morajo biti takšne, da je moč potem, ko je otrok naloge opravil, tudi videti, ali se je pri tem res potrudil. Sem sodijo svobodno čitanje, pismeni sestavki, tehnika, ročno delo, glasba, ustvarjanje zbirk, raču-

nagnjenjem, marveč tudi njegovi rasti.

Namen takšnega ravnanja z otroki je, predvsem doseči, da si otrok z delom pridobi delovne navade, od katerih je življenjski uspeh vsakega človeka mnogo bolj odvisen kot pa od njegove bistroumnosti. Človek, ki ni navajen delati, nima in ne more imeti nikjer uspeha, zlasti ne pri takšnem delu, ki zahteva mnogo truda, in zato tisti učenci, tudi najbistroumnejši, ki si ne pridobijo takšnih navad, ne morejo računati na to, da bodo imeli v svojem poznejšem razvoju kake uspehe. Ker si otrok pridobi delovne navade — tako kot tudi vse druge navade — najlažje v mladosti, je hudo zgrešeno, če starši ne skrbijo za to, da se otroci že za mlada leta navadijo delati, posebno še, če gre za nadarjene otroke, ki lahko v življenju mnogo dosežejo, če se navadijo delati. Potrebno je samo malo več pedagoškega čuta, ko določimo otroku delo in prosti čas, in pa manj utvar, da so odlične ocene praviloma izraz ne le velikih sposobnosti, marveč tudi otrokovega prizadevanja in dela.

Milan Bakonjlec

Pri takem delu morata biti vztrajna

Nas bo Pariz navdušil?

Pariška moda za jesen 1957 in zimo 1957/58 je prinesla modele podobnih iz leta 1927. Značilnost teh modelov za jesensko in zimsko modo je, da so obleke ravne, brez označenega pasu in da se gojijo krila komaj do kolen. Krilo je tesno oprijeto, zgornji del obleke pa je širok.

Slike kažejo tipične modele letošnje mode.

Dva modela oblek.

Kostum z daljšo jopico in pasom

Širok plašč s pasom, ki pa je prišit v plašču ne stisne

Jesen prinaša in spet bo treba misliti na tople obleke. Naša risba kaže, kako lahko oblečemo fantka ali deklico

anje, prebiranje poljudno-znanstvenih knjig itd.

Te dolžnosti je treba izbirati in jih množiti v sorazmerju z otroškim dozorevanjem in duševno rastjo. Tako bomo dosegli, da bo otrok zmeraj dovolj — ne pa pretirano — zaposlen z nalogami, ki ustrezajo ne le njegovim

ZA SOLE, DOMOVE IN GOSPODINJSTVA

Sladki in pikantni namazi

Minulo nedeljo smo začeli priobčevati navodila in nasvete, kako uporabimo živila mednarodne pomoči. Nasveti bodo prav prišli zlasti šolskim kuhinjam in raznim domovom za pripravljane malice. Pa tudi gospodinje se jih bodo lahko posluževale, saj dobivajo pomoč matere z majhnimi otroki, invalidi in drugi. Sicer pa lahko pripravimo omenjena jedila tudi iz domačih živil. Danes bomo govorili o namazih.

● **SPINACNI NAMAZ:** (za 5 oseb) 25 dkg skute, 5 dkg surovega masla, 5 dkg špinata, strok česna in sol po okusu.

Surovo maslo (ali margarinu, lahko tudi mešamo, nekaj margarine, masla in rastlinske masti) penasto vmešamo ter dodamo dobro ocedjeno skuto. (Skuto iz naravnega mleka moramo pretlačiti, medtem ko skuto iz mleka v prahu ni treba tlačiti, ker je že sicer zelo mehka). Dodamo še strok česna, ki smo ga strli s soljo in surovim, sesekljanim špinatom ter vse skupaj dobro premešamo. Še naknadno soljenje navadno ni potrebno, ker je slano surovo maslo. Režine kruha primerno namažemo. Opomniti je potrebno tudi to, da je bolje, če otroku količino kruha, ki mu pripada, nudimo v dveh namazanih rezinah, ne pa v enem debelo odrezanem kosu kruha, ki ga otrok pogosto zavrne.

Namesto špinacnega namaza lahko na enak način pripravimo namaz z raznimi užjimi zelišči, kar je zlasti primerno v zgodnji pomladi. Eno ali več surovih zelišč sesekljamo in dodamo umešani skuti z maslom. Najbolj poznana zelišča so: regrat, kislica, mlade koprive, rman, loboda, studenčnica kreša, itd.

● **SLADKI NAMAZ S KORENJEM IN JABOLKI:** 25 dkg skute, 5 dkg masla (masla, margarine ali masti), 5 dkg korenja (rdečega vrtnega), 5 dkg jabolk, sol ali sladkor po okusu, za zboljšanje okusa pa lahko tudi lupinico in sok limone.

Maščobo dobro umešamo, dodamo skuto, nasturgana jabolka, nasturgano vrtno korenje (če imamo, tudi naribano ali sesekljano limonino lupinico in malo limoninega soka). Če nimamo uporabljati masla, je potrebno tudi nekoliko osoliti. Končno še po okusu

osladimo, vse skupaj premešamo in namažemo na kruh.

● **PIKANTNI NAMAZ:** Včasih prija zlasti dorasajoči mladini bolj pikantni namaz, ki pa ga tudi lahko pripravimo iz živil CARE pomoči. 10 dkg topljenega sira, 5 dkg surovega masla, 1 dkg drobnjaka ali peteršilja, redkvice, hrena ali paradižnikove mezge, čebule, sol po potrebi.

Topljeni sir dobro zgnemo z maslom; če pripravljamo večje količine namaza, je najbolje, če sir zmeljemo na mesoreznicu in nato gladko umešamo z maslom. Tej zmesi dodamo drobno sesekljan drobnjak ali peteršilj, lahko tudi nasturgano rdečo, belo ali črno redkvico ali pa hren. V zimskem času si lahko pomagamo tudi z dodajanjem paradižnikove mezge ali pa drobno sesekljane čebule.

● **LIPTAVSKI SIR:** 25 dkg skute, 5 dkg surovega masla, 5 dkg čebule, 5 dkg kislih kumaric, zelen peteršilj, sladka paprika, sol.

Maslo penasto umešamo ter dodamo skuto in ostale dodatke. Peteršilj in kumarice dobro sesekljamo. Papričarimo in osolimo. Za manjše otroke pa papriko opustimo.

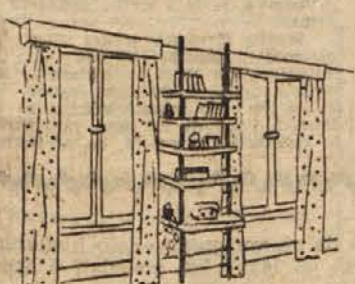
Opisane namaze lahko pripravljamo tudi v domačem gospodinjstvu ali na šolah, kjer živijo od mednarodne pomoči. Namazi so zdravi in izdatni ter, kar je najvažnejše, poceni. Namazi s kruhom stanejo od 13 do 18 din na osebo.

Na enega otroka navadno računamo za šolsko malico 8 do 10 dkg kruha, 5 dkg skute ali 2 dkg topljenega sira, 1 dkg masla, 1 do 2 dkg zelenjave ali sadja, ki ga dodamo namazu. Plačate pa nudimo otroku 2 do 3,5 del.

Elegantna plašča sta izdelana iz svetlomoderne in sivega mohairja

Zbiramo za vas ZBIRAJTE ZA NAS

Prostor med dvema oknom lahko ekonomično uporabite tako, da postavite montažno police, sestavljeno iz dveh palic in petih desk. Zgornja

Tudi o plaščih za prehodni čas se moramo pomeniti! Kakšni so modeli teh plaščev, blaga, barva?

Če na splošno govorim o plaščih, moram reči, da ni bistveno novega pravzaprav nič, da se linija prehodnega plašča ravno tako kot linija kostima letos ni spremenila, temveč je obdržala še kar stalno ravno, visečo ali ravno zvonzasto obliko. Toliko o liniji! Kar zadeva material prehodnih plaščev, prevladuje letos predvsem diakasto blago — razne vrste mohairjev, cheviot-chevron (volneno blago z vzorcem), kompaktni tweed, mehke velour in podobne volnene tkanine. Na sre-

čo lahko zapišem, da tudi tweed stopa zmerom bolj v ospredje, da je zelo priljubljen in da pri nas

niti ni preveč drag. Zato ga lahko izberete za plašč. Potrebujete približno 2,80 m blaga dvojne širine 140 cm.

In barva blaga za prehodni plašč? Črno-bela, temnordeča, siva, rumena, svetlomodra in petrolejzelenata barva. Zda pa še nekaj podrobnosti o jesenskem športnem plašču in o bolj elegantnem plašču. Vse dobro veste, da nosite za službo, trg in sploh za vsak dan bolj športne obleke in plašče, ker so te bolj praktični in trepžni. Zato morate tudi ločiti športni plašč po barvi, materialu in modelu od plašča za popoldne in zvečer. Posebno morate paziti na to pri nakupu in pri izbiri blaga za nov plašč.

Kakšen bo prvi plašč? Narejen bo preprosto, ravno ukrojen, z vštiti ozkimi rokavi, z moškimi reverji, zapet z dvovrstnimi gumbi in našitimi patnjami. Lahko bo imel tudi pas, ki ga boste le včasih zvezale. Barva tega plašča bo ali siva, drap, rjava, zelena ali rumena, ne pa modra, črna, temnordeča ali kaka druga izrazita občutljiva barva. Material bo običajno tweed, nadalje

Kiobani žilnik: iz pol kilograma bele moke, pol litra vode, žlice masti in jajca naredimo glatko testo za žilnike. Sesekljamo še 30 dkg sukanice, med katero vmešamo zvrhano žlico sesekljane peteršilja in česna, in dobro zmešamo med testo. Medtem pripravimo dva litra kropla, ga osolimo in dodamo vejico zelene. Žilico pomočimo v vodo in oblikujemo iz testa žilnike, ki jih polagamo v krop. Žilniki so kuhani v dobrih desetih minutah, nato jih s pekovsko poberemo v toplo skledo, nakar jih zabelimo z razbejleno margarino in potresemo še s trdim sirom.

K žilnikom serviramo okusno solato, in sicer pol kilograma endivije, ki je primerna tri paradižnike.

Kosilo stane 340 dinarjev in ima 4700 kalorij.

in spodnja polica naj bo pritrjena na steno.

Ce ste od dežja dobili madeže na rjavih čevljih, jih očistite z mlekom in citronovim sokom. Namesto citronovega soka lahko uporabite navadno vinsko kislino (ACITRON), ki jo razredčite z malo vode. V to tekočino namočite vato in z njo drgnite po madežu.

Kako lahko izrabite prostor v zidu, vidite na sliki: Spodaj postavite manjšo omarico, zgoraj pa razmestite police, vdane v zid. Steno za po-

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

M.

Sportna plašča sta izdelana iz rjavo-belega tweeda in zeleno-belega chevrons

karirasto volneno blago, pepita blago v smislu tweeda tkano in slične cenejše in manj občutljive tkanine. In drugi boljše plašč? Ta bo tudi preprosto ukrojen le s krajšimi rokavi in z enovrstnimi gumbi ali brez njih. Na sliki vidite nekaj primerov, po katerih se lahko ravirate, ko se boste odločevali za nov prehodni plašč.

Limonce iz plastične mase ne zavržimo!

V trgovinah prodajajo limonin koncentrat «Limonina» v vrečkah iz plastične mase. Ko vsebino porabimo, limonice nikar ne zavržimo, še za marsikaj jo bomo lahko uporabili. Sestavljena je iz treh delov: limonice, zamaška in čepka z luknjico. Če v luknjico vtaknemo bučico, bomo čepček z lahkoto izvlekli. Tako dobi limonice precej veliko odprtino, skozi katero jo lahko ponovno napolnimo. Če vanjo denemo limonin sok, bo služila enakemu namenu kot doslej. Lahko je napolnimo s kisom in vsak član družine si bo lahko pri kosilu jed in solato ocialil po okusu. Če imamo pri hiši dojenčka, jo napolnimo s pudrom in limonice nam bo prav dobro služila. In če je napolnimo z vodo, bomo lahko enakomerno pavižile perilo, ali sprale prah s sobnih rastlin.

lico še pisano (rdečo, zeleno ali rumeno) pobarvajte in prostor bo nam domestil omaro za razne okrasne predmete.

II. MEDNARODNE SPEDWAY DIRKE V KRANJU

SAM — PROTI TREM

Klemenčič se je moral v borbi z Avstrijci zadovoljiti s četrtnim mestom —
Danes Jugoslavija : Avstrija

Kranj, 7. sept. — Danes je bil v Kranju prvi del drugih letošnjih spedway dirk na novem dirkališču v Stražišču. Na sporedu je bilo izločilno tekmovanje, v katerem so nastopili 4 Avstrijci: Schink, Stoiber, Hefer in Harkel, kakor tudi Jugoslavlani Mrak, Medved, Klemenčič, Jama, Bauman, Mihalec, Zouko in Lampe.

V prvih treh vožnjah so bili zmagovalci Stoiber, Schink (oba Avstrija) in Klemenčič (J.). V četrtni vožnji, kjer so nastopili tretjeplasirani iz prvih treh kol, je plama ta-le: 1. Medved, 2. Jama, 3. Hefer, dočim je Bauman padel in se laže poškodoval. V tej vožnji je domačin Jama vozil izven konkurence. V petem kolu, kjer so nastopili drugoplasirani iz prvih treh vožnj, je zmagal Harkel, 2. Zouko, 3. Lampe.

Sesta vožnja je bila za plama na dnu tabele. Na cilj je prišel samo Mrak, dočim sta Mihalec in Jama zaradi okvar na motorjih odstopila. Sedma vožnja, tako imenovana polfinalna, kjer so nastopili drugo- in tretjeplasirani iz pete vožnje ter prvoplasirani iz četrte vožnje, je bila najzanimivejša. Prvi je bil Medved, drugi Zouko, tretji Lampe in četrta Hefer. Osmo kolo, ki je odločilo zmagovalca, je bilo sestavljeno iz prvoplasiranih v prvih treh in petem kolu. Na startu so bili trije Avstrijci in Jugoslovanci Klemenčič, ki je zaradi osamljenosti ni imel veliko

tekmovalci. Na sporedu bo 18 voženj. Dirke se bodo začele točno ob 15. uri.

ZVEZNA ODOBOJKARSKA LIGA

Ranik podlegel Miladosti

Maribor, 7. septembra. — Danes je bila v Mariboru v okviru zvezne odbojarske lige tekma med domačinom Branikom in zagrebščaninimi Miladostjo. To srečanje so igralci Miladosti zasluženo odločili v svojo korist z rezultatom 2:3 (15:11, 15:18, 15:13, 13:15, 15:15). Pred 600 gledalci je sodni sodnik Vitek iz Maribora.

STUDENTSKE IGRE V PARIZU

Jugoslavija zmagala v vaterpolu

Pariz, 7. sept. — Na mednarodnih študentskih športnih igrah je danes jugoslovanska reprezentanca na plavalnem stadionu "George Valerey" premagala Madžarsko s 5:3 in tako osvojila naslov mednarodnega študentskega prvaka v vaterpolu.

Srečanje je bilo zelo borbeno in ostro. Zlasti so igrali ostro Madžari, ki so se posluževali nedovoljenih trik-ov. Sodnik je bil zelo pristranski in je dosodil tri kazenske strele v korist Madžarov, ki so jih seveda realizirali. Naši vaterpolisti niso bili na teh igrah niti enkrat poraženi. Jugoslavlani so nastopili v postavi: Muškatičević, Žuželj, Arneri, Ježić, Nardelj, Roje in Franković.

Lorger in Petrušić sta se kvalificirala za finale 110 m. Lorger je zmagal v prvi skupini s 14,8. Petrušić pa v tretji z rezultatom 15,9. Na 400 m ovir je zmagal Iljin (SZ) 53,3, na 200 metrov ženske Iškina (SZ) 24,8, v metanju krogla pa Zibina (SZ) 15,75.

V finalni skupini odbojarskega turnirja je CSR premagala Francijo s 3:0.

V plavalnem tekmovanju je na 200 m prvo zmagal Poljak Klopovitski z 2:45,2, na 400 m prvo ženske na Vog (SZ) 53,26. Moška štafeta Nemčije na 4 x 200 m je zmagala v času 9:19,7.

ZENSKA SAHOVSKA OLIMPIADA

Anglija : Jugoslavija
1,5 : 0,5

Emen, 7. sept. — Na ženski sahovski olimpiadi so odigrali IV. kolo. Jugoslavija je imela dvoboj z Anglijo, ki se je končal z zmago angleških šahistk 0,5:1,5. Timofejeva-Prichard 0:1, Stadler-Transmer 0:1.

Drofenik (Branik) — nadarjen plavalec brez trenerja in bazena

vaje in razvijalo zgolj v znamenju prvenstva v skoču v vodo, ki na njem sodeluje 30 tekmovalcev. Ljubljane in Ilirije, napredja in zadržanega Jedinstva. V predtekmovalni s trimerske deske sta bili najboljši Blanka Ibrki (Naprijed) in Branka Rubinić (I.). V skokih s stolpa pa Rudi Košorok (L.) in Stjepan Rai (N.).

Bruno Fatur (v odsotnosti plavalnega trenerja Branika): "Organizacija tekmovanja je bila dobra v kolikor izvajamo napake sodniškega zbora. Naši plavalci Drofenik je pokazal izreden napredek v tej temi, da pri nas v Mariboru plavalci lahko trenirajo le dva meseca. Zaradi te kratke sezone in vedno hladne vode v bazenu na Otoku se plavalni šport v Mariboru, v drugem mestu Slovenije, ne more razviti."

Junc Helena, trenerka Celuloze: "Razumljivo je, da sem z uspehom svojih plavalcev zadovoljna. Vžle te, da so vsi še začetniki, so se nekateri, kot na primer trinajstletna Vesna Brekvar, Groznova, 14-letni Bednaršek, 16-letni Kaplan in 17-letna Humer ter Zgomba, izkazali kot izredno nadarjeni plavalci. Zal mi je, da so nekateri funkcionarji premalo sodelovali v vodstvom Celuloze kot prirediteljem. Šport zaradi ponovitve starta na 1500 m je opozoril na premajhno povezanost trenerjev z zdravniki (nekateri so zahtevali, da mladinci zaradi napake sodnikov ponovno startajo na 1500 m že eno uro po razveljavljeni tekmi).

D. KURET

Naše mlade plavuti

Slovenski plavalci si bodo bolj kot kdaj koli zapomnili letošnji konec plavalne sezone. Najprej so startali v novem bazenu Rudarja v Trbovljah za republiško prvenstvo članov — za nasleje se je borilo več mladincev kot članov — potem na dveh državnih prvenstvih v Splitu, te dni pa so se slovenski klubi borili v Vidmu za naslov mladinskega moštvenega prvaka. Z rezultatom v Vidmu smo lahko zadovoljni le zato, ker moramo upoštevati utrujenost po tolikih tekmovanjih.

Po drugi strani pa je iskati razlog, da v Krškem niso dosegli več kot povprečne rezultate tisti mladinci, ki smo od njih pričakovali, tudi v tem.

Moč in polet: Fančič Kočar iz Trbovelj

Razpis

Na podlagi 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obratov (Uradni list FLRJ št. 51/53) in 10. člena Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list FLRJ št. 34/55)

razpisuje

Komisija za razpis mest direktorjev in poslovođij Občinskega ljudskega odbora Izola

MESTO DIREKTORJA

trgovskega podjetja
"JADRANKA", Izola

Pogoji: visokokvalificiran trgovski delavec, verziran v spe-rijski stroki s petletno prak-so na vodilnih mestih.

Pravilno kolkovane prošnje z izčrpnim življenjepisom, opi-sane strokovne sposobnosti in dosedanje zaposlitve, dostavite Občinskemu ljudskemu odboru Izola do 15. septembra 1957.

2887

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Umek, član Ilirije — eden izmed najboljših v Krškem

Španska PLOŠČAD

LEONHARD GRIBBLE

Doktor se je pogledal po obleki in s kazalcem štrnil prasek z ramena. — Inšpektorju Collinsu sem seveda namignil...

—Prav, doktor! Namignili ste mu, prav toliko ste mu namignili, da svojemu častivrednemu prijatelju niste naravnost ugovarjali. Zakaj kot zdravnik ste pač vedeli, da je bil Giles zadavljen, da je vse tisto na ploščadi sto bodal premišljena igra, ki naj bi detektivske speljala na napačno sled. Tega Collins seveda ni vedel, zdaj pa...

—Ali hočete reči, da zdaj ve?

—Da, prav to! Sam sem mu povedal!

Moža sta se za trenutke srečala s pogledom. Izraz na zdravnikovem licu se je spreminjal od presenečenja do resničnega občudovanja, nazadnje pa sta se oba zasmejala in potem je imel Parker lahko delo. Zdravnik je še povedal, da bo na zaslišanju potrdil nasilno smrt Gilesa Gillespieja, vse drugo pa bo naložil inšpektorju Collinsu na široka pleča. On, zdravnik Bruce, nima s tem nobenega drugega opravka več, nič s pisni in ničesar z vsemi kasnejšimi dogodki. Parker ga je poslušal in potem presledil na

drugo temo, češ da se mu mudi. —Zelo hvaležen bi vam bil, če bi mi lahko kaj povedali o družini Gillespie.

Po kratkem premisleku je Bruce začel: —Prav kot mnogi drugi vem tudi jaz le bore malo o vsem tem. To vam je čudna družina.

—Kaj pa brat Lionel?

—Ta je bil najbolj svojevrsten med vsemi. Pred davnimi leti je umrl nekje v tujini. Ko se je njegova vdova vrnila sem, ni bilo v vsej okolici zgovorja ne konca ne kraja. Pravili so, da sta se z Gilesom imela v mladih letih rada in da jo je Lionel bratu prevzel. Toda to so bile le govorice, česa določnejšega vam ne bi mogel povedati.

—Razumem, že razumem! Kakšna ženska pa je bila Roystonova mati?

Zdravnik je s prsti bobnal po naslanjaju. —Bila je iz sosesčine, nič kaj posebnega. Pravili so, da je Gilesov oče hotel, naj jo sin vzame. In se je Giles poročil z njo, čeprav mu je oče umrl nekaj mesecev pred poroko. Giles je bil hotel vzeti Leatrice Dane, pa stari ni privolil, ni se mu zdel dovolj dobra, da bi postala gospa Gillespie. No, vsakdanja rodbinska tragedija. Giles se je sprva upiral; spravi je svojo robo v kovček in se je dolgo potoval. Pravili so, da je v Parizu zabil kar čedno vsočito. Potem dolgo ni bilo ničesar slišati o njem. Medtem ko je bil Giles zdolma, se je mlajši brat Lionel ob očetovi privolitvi oženil z Leatrice Dane. Tega ni Giles niti očetu ne bratu nikoli odpustil. Ko je stari umrl in je vse prešlo na sina, se je Giles vrnil po osmih letih odsotnosti. Prevzel je očetove posle v Lon-

donu in seveda tudi tukajšnje posestvo. Potem se je začel ozirati za ženo, že zaradi naslednikov je bilo to treba, in tako se je poročil z dekletom, ki mu jo je bil že pred leti namenil oče, z Bertho Summersovo. Kako muhasta je včasih človeška usoda! Komaj leto dni po poroki je Bertha umrla ob porodu. Royston je bil brez matere. In če me vprašate, kaj mislim o vsem tem, vam povem, da je bilo zanjo to še najboljše. Giles je ni osrečil, menda se sploh ni potrudil, da bi jo razumel. Bil je pač razočaran mož, Leatrice Dan je bila in je tudi ostala njegova velika ljubez.

Parker je vstal, stenska ura je kazala sedemnajst minut do desetih. —Lepa hvala, doktor, dali ste mi nekaj dragocenih... In je utihnil, zakaj tisti trenutek se je oglašil zvonec na vratih. Bolnik ne more biti, je pomislil Parker, saj ima zdravnik ordinacijo v mestu. Bruce pa je še stopil v vežo. Parker je ujel njegov vzklik presenečenja in utišani tuj moški glas, ni pa mogel slišati, o čem sta se pogovarjala.

Dolgo je trajalo, preden se je zdravnik vrnil. Ko si je brisal roke, je povedal: —Oprostite, Parker, da sem vam tako dolgo pustil samega. Cuden primer: prišel je možakar s prestreljeno roko in sem ga obvezal. Pri športnem streljanju na vrtu mu je spodrsnilo, prijatelj je je poslal k meni. Pravi, da ni hotel v bolnišnico, ker tam napravijo iz muhe slona in vidijo neverjetne reči.

Parker je prikimal. Zdelo se mu je, da se vežna vrata še niso zaprla, zato je brž vprašal, ali je ranjenec že odšel.

—Ne, oblačni se še. No, zdaj je pa že! Spet je odšel zdravnik iz jedilnice, Parker pa je brž smuknil v površnik. Malo je še počakal, nato pa je stopil v vežo, kjer je zdravnik stiskal ranjenčovo levico — ob desnici je bingljaj prazen rokav — in še preden je neznanec mogel videti, kdo prihaja skozi vrata, se je Parker umaknil. Bil je Jerry, tisti, ki sta ga Podlasica in Mick pobrala na katranskem sodu.

V eni tistih na pol razpadlih, tesnih ulic, ki jih je dovolj v slehernem starem mestu, je Parker izgubil Jerryja iz oči. Kakih petinasedemdeset metrov za njim je bil stopal, pravkar je oni zavil v stransko ulico, Parker mu je bil za petami, potem pa je nenadoma izgubil, kot bi se vdrl v zemljo. Izgubil se je v veži ozke, tridnadstorne hiše, v eni izmed mnogih, ki so si podobne kot jajce jajcu. Nič drugega ni preostalo Parkerju, kakor da se sprizgani s smolo, ki se ga je prijetla, zato se je vrnil v hotel.

Rezultat kratkega razgovora s lastnikom gostišča je bilo dovoljenje, da sme Parker v bodoče odhajati iz poslopja po stopnišču za služničad. To je bilo veliko olajšanje za "Jima Baltar", ki je na Newmarketu in v Epsomu sklepal stave.

Ob dogovorjenem času je stal Jim Ball na vogalu Simpsonovega trga, pa je minilo deset minut, preden je prišel Podlasica. Parker ga je spustil mimo, potem pa mu je potkal na ramo.

—Mar ne maraš denarja? —je zabundal, Podlasica pa je odgovoril na pozdrav s kreplekim stiskom roke.

ZA PRAZNIK OBČINE

RADEČE

čestita vsem občanom
in jim želi mnogo uspehov
pri nadaljnji graditvi
socializma.

»PETA« - RADEČE

TOVARNA LESENIH PET, LIGNOLIT
TLAKA, LESNE GALANTRIJE

Splošno trgovsko podjetje Radeče

SPREJMEMO:

strojne tehnike

za turnus vodje v servisu

uslužbenke

s popolno srednjo šolo, znanjem stenografije in strojepisja

mojstre avtomehanike

za servis

kvalificirane avtoličarje

za remont

kvalificirane avtomehanike

za servis

delavce

za pričuena dela v ličarski delavnici

vrtarje

POGOJ: vojaščine prosti.

Javite se na upravi

ECŽ - REMIZA

LJUBLJANA - CELOVSKA 164
2803

AVTOPODJETJE

SLAVNIK - Koper

razpisuje naslednja delovna mesta za:

dve administrativni moči

za knjigovodstvo — zaželeno srednja ekonomska šola in osnovno znanje knjigovodstva

vodjo poslovalnice »Slavnik« v Piranu

absolvent srednje ekonomske šole ali nepopolna srednja šola s prakso v komercialno-prometno-turistični stroki

vodjo poslovalnice »Slavnik« v Kopru

absolvent srednje ekonomske šole ali nepopolna srednja šola s prakso v komercialno-prometno-turistični stroki

Nastop službe takoj. — Plača po tarifnem pravilniku. — Prijave dostavite tajništvo podjetja v Kopru.

Avtopodjetje »SLAVNIK« v Kopru

2903

RAZPIS

Po členu 10 Pravilnika o oddajanju v izvajanje gradbenih objektov in del (Uradni list FLRJ št. 13/57)

razpisuje

ZAVOD ZA STANOVANJSKO IZGRADNJO
OLO LJUBLJANA

prvo javno licitacijo

za oddajo

gradbenih, obrtniških in instalacijskih del

za upravno poslopje med Haceto vo nico in dovozno potjo ter stanovanjsko zgradbo ob Črtomirovi ulici v Ljubljani

Predračunska vrednost za vsa dela znaša:

44.502.356 din za upravno poslopje in

32.917.111 din za stanovanjsko zgradbo

Roki za upravno poslopje so sledeči: popolna dovršitev objekta do 30. junija 1958, v letu 1957 pa mora biti zabetonirana plošča nad kletjo, III. faza, vključno kritje strehe, pa do 31. julija 1958.

Roki za stanovanjsko zgradbo so sledeči: popolna dovršitev vseh del je 15. november 1958, v letu 1957 pa mora biti zabetonirana plošča nad I. nadstropjem, III. faza, vključno kritje strehe pa do 31. maja 1958.

Licitacija bo dne 19. septembra 1957 ob 11. uri v prostorih Zavoda za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana, Beethovnova 11/VII.

Varščino 1% predračunske vrednosti je treba predložiti z garancijskim pismom banke najkasneje do začetka licitacije.

Ponudbe morajo biti opremljene po čl. 15 in 16 zgoraj citiranega pravilnika.

Ponudbi priložite priloge po razpisnih pogojih v skladu s členom 17 Pravilnika.

Ponudbe bomo sprejemali na dan licitacije dne 19. septembra 1957 do 11. ure v prostorih Zavoda za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana, Beethovnova 11/VII.

Licitacijski elaborati in splošni pogoji bodo interesentom na razpolago od 9. septembra 1957 dalje vsak dan od 12. do 14. ure v prostorih Zavoda.

Ponudniki morajo pred začetkom licitacije plačati v gotovini predpisano občinsko takso v znesku 7940 din za stanovanjsko zgradbo in 9675 din za upravno poslopje.

Investitor:

Zavod za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana

2910

SLAŠČIČARJI!

Za 11. in 12. september ob 9. uri smo v prostorih gostinskega podjetja »MOSOR«, Jurišičeva ulica 2/I v Zagrebu organizirali za svoje odjemalce in ostale zainteresirane

specialni tečaj

za pripravljanje sladoleda kasata in drugih italijanskih specialitet

Tečaj je brezplačen.

Tečaj organizirajo:

»JUGOUGOSTITELJ«, Beograd

»GRIC«, Zagreb

»OPREMA«, Sarajevo

»MERKUR«, Ljubljana

»TRGOPROMET«, Reka

»ALKOPROMET«, Skopje

»INVEST-IMPORT«, Beograd

2991

Mojstrska šola kemijske stroke pri TSŠ

Vpisovanje v dveletno Mojstrsko šolo kemijske stroke pri Tehniški srednji šoli v Ljubljani bo 15. septembra 1957 ob 10. uri v poslopiu TSŠ, Aškerčeva 7.

Pravico do vpisa imajo kvalificirani delavci kemijske stroke. Kandidati naj prinesejo k vpisu prošnjo za sprejem v šolo (kolkovano s 30 dinarji državne takse in 20 din takse OLO Ljubljana) ter potrdilo o kvalifikaciji, delovno knjižico, zdravniško spričevalo in izpisek iz matične knjige.

2917

DIREKCIJA TSŠ

RAZPIS

Po členu 10 Pravilnika o oddajanju v izvajanje gradbenih objektov in del (Uradni list FLRJ št. 13/57)

razpisuje

ZAVOD ZA STANOVANJSKO IZGRADNJO
OLO LJUBLJANA

prvo javno licitacijo

za oddajo gradbenih in obrtniških del

za stanovanjsko zgradbo KB v Vrhovčevi ulici v Ljubljani

Predračunska vrednost za gradbeno in obrtniška dela znaša 49.012.538 din.

Rok za popolno dovršitev vseh del je 31. oktober 1958, v letu 1957 pa mora biti zgradba dograjena do III. faze.

Licitacija bo dne 20. septembra 1957 ob 11. uri v prostorih Zavoda za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana — Beethovnova 11/VII.

Varščino 1% predračunske vrednosti je treba predložiti z garancijskim pismom banke najkasneje do začetka licitacije.

Ponudbe morajo biti opremljene v skladu s členom 15 in 16 zgoraj citiranega pravilnika.

Ponudbi priložite priloge po razpisnih pogojih v skladu s 17. členom Pravilnika.

Ponudbe bomo sprejemali na dan licitacije dne 20. septembra 1957 do 11. ure v prostorih Zavoda za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana, Beethovnova 11/VII.

Licitacijski elaborati in splošni pogoji bodo interesentom na razpolago od 9. septembra 1957 dalje vsak dan od 12. do 14. ure v prostorih Zavoda.

Ponudniki morajo pred začetkom licitacije plačati predpisano občinsko takso v znesku 10202 din v gotovini.

Investitor:

Zavod za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana

Kmetijsko gozdarsko posestvo
NOVO MESTO

razpisuje

delovna mesta za:

3 finančne knjigovodje

2 obratna knjigovodja

1 blagajnika za Gozdni obrat
Črnomelj

Interesenti morajo imeti ustrezno strokovno in šolsko izobrazbo ter vsaj 3-letno prakso. — Nastop službe možen takoj. Prošnjo in lastnoročno pisan življenjepis dostavite na upravo podjetja.

2911

Montažno podjetje »TOPLOVOD«

LJUBLJANA — ČRTOMIROVA 6

sprejme takoj:

več strojnih tehnikov in projektantov
inženirja ali tehnika za normiranje
administratorko

s srednjo ekonomsko šolo

več monterjev

za instalacijo vodovoda, centralne kurjave in elektrike

Plača po tarifnem pravilniku in dogovoru. Pismene in ustne prijave sprejema uprava podjetja v Črtomirovi ulici.

2943

Komisija za razpis mesta direktorja za Gradbeno podjetje Tržič pri Občinskem ljudskem odboru Tržič

razpisuje

na podlagi člena 10 Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list FLRJ št. 34-371/55) in člena 90 Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Uradni list FLRJ št. 51-484/53)

mesto direktorja

GRADBENEGA PODJETJA TRŽIČ

POGOJI: gradbeni inženir ali gradbeni tehnik z najmanj 5-letno prakso v gradbeni stroki in s pooblastilom za izvajanje gradbenih del.

Plača pa tarifnem pravilniku ali po dogovoru, nastop službe je možen takoj ali po dogovoru.

Prošnje s kratkim življenjepisom in dokaznimi listinami naj interesenti pošljejo Občinskemu ljudskemu odboru Tržič, komisiji za razpis mesta direktorja gradbenega podjetja do 20. septembra 1957.

K 116

Otpremniško poduzeće Hrvatske
ZAGREB — STROJARSKA 19

sprejme

uslužbenca

za vodenje predstavništva tega podjetja
v Ljubljani

Pogoji: ustrezna strokovna izobrazba in praksa pri vodenju poslov v transportnih podjetjih. Ponudbe pošljite na zgornji naslov — sekretariatu podjetja.

2888

»AZBEST« - PLOČE

TOVARNA AZBESTNIH IZDELKOV

razpisuje natečaj

za izpopolnitev naslednjih delovnih mest za:

PRAVNIKA

POGOJI: pravnik z najmanj triletno prakso.

REFERENTA ZA PRODAJO

POGOJI: referent za prodajo — ekonomska fakulteta ali trgovska akademija z najmanj petletno prakso.

REFERENTA ZA NABAVO

POGOJI: referent za nabavo — srednja trgovska šola z najmanj petletno prakso.

DVA TEHNIKA TEKSTILNE INDUSTRIJE

POGOJI: tehnika — tri- do petletna praksa v tekstilni industriji.

INŽENIRJA TEHNOLOGA ali STROJNEGA
INŽENIRJA

POGOJI: inženir tehnolog ali strojni inženir — desetletna praksa na vodilnih položajih v kemični ali tekstilni industriji.

Plače po tarifnem pravilniku podjetja ali po dogovoru. Stanovanja za samce zagotovljena, za poročene pa čez čas. Nastop službe takoj. Prošnje s podrobnimi podatki o dosedanjem službovanju in s krajšim življenjepisom pošljite na naslov podjetja do 1. oktobra 1957. Osebe, ki so bile kaznovane zaradi gospodarskega kriminala, ne pridejo v poštev.

2940

PRIDITE NA

III. MEDNARODNI VINSKI SEJEM

NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU V LJUBLJANI OD 4. DO 15. SEPTEMBRA 1957

VALA IN NAGRAJEVALA NAJBOLJŠA VINA • TRADICIONALNA POKUŠNJA SVETOVNOZNANIH VIN • VINOGRADNIKI! OGLEDITE IN NABAVITE SI NAJMODERNEJŠE VINOGRADNIŠKE STROJE IN NAPRAVE TER DRUGE PRIPOMOČKE ZA VINOGRADNIŠTVO • 31. PLEN. ZASEDANJE VINOGRADNIKOV 22. DRŽAV • DOSLEJ NAJVEČJA TOVRSTNA PRIREDITEV NA SVETU IZKORISTITE POPUST NA ŽELEZNICI

Obiščite Ljubljano in izkoristite 50% popust na železnici!

Gostinci!

OBISČITE NAS NA

Novi vinski mošt

in vse ostale alkoholne pijače

VAM NUDI

VINO-MARIBOR

III. MEDNARODNEM SEJMU VINA
NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU

SPLOŠNA BOLNIŠNICA KOPER

razpisuje mesti za:

glavno medicinsko sestro

na porodniško-ginekološkem oddelku v Kopru

operacijsko bolničarko

na otolskem oddelku v Piranu

Nastop lahko takoj. — Prijaviteljki po uredbi in pravilniku. Prošnje vložite na Splošno bolnišnico Koper.

2885

Tovarna farmacevtskih in kemičnih proizvodov

»L E K«

Ljubljana, Celovška cesta 135

razpisuje

delovno mesto za

referenta za kontrolo kvalitete

Pogoji: farmacevtska srednja šola ali ustrežna popolna srednja šola z znanjem stroje-pisja.

Ponudbe s podrobnim življenjepisom in navedbo prakse pošljite upravi podjetja.

Direkcija Radia Ljubljana

razpisuje več mest

ORKESTRSKIH GODBENIKOV

(godala, pihala, trobila in tolkala)

Pravico do prijave ima vsak godbenik, ki ni stalno nastavljen v kakšnem drugem poklicnem orkestru in ima dovršen vsaj tretji letnik Srednje glasbene šole.

Prijave sprejema do vključno 15. septembra glasbeni oddelk Radia Ljubljana, ali pisмено: Radio Ljubljana, glasbeni oddelk, Tavčarjeva ulica 17.

Po 15. septembru bodo vsi prijavitelji prejeli obvestila za avdicije.

2872

ČISTOČA V HIŠI S STALNO UPORABO

ISOL

ČISTILO ZA KOVINE IN STEKLO

»SILVA«

gozdno in lesno gospodarstvo

AGV fakultete — Ljubljana

Parmova ulica 41/III

razpisuje

delovno mesto za

administratorko

s perfektnim obvladanjem stroje-pisja in stenografije ter po možnosti znanja enega tujega jezika. — Plača po tarifnem pravilniku oziroma po dogovoru. — Pismente ponudbe pošljite na zgornji naslov.

2908

»Politička dokumentacija« štev. 3

V izdaji časopisno-založniškega podjetja »KULTURA«, Beograd, je izšel tretji zvezek »POLITIČKE DOKUMENTACIJE«. V tej številki je objavljeno gradivo s plenurnov Centralnih komitejev Zveze komunistov Bosne in Hercegovine ter Črne gore in gradivo s plenurnov Glavnih odborov SZDL Slovenije in Srbije.

Obveščamo vse okrajne, občinske, tovarniške in ostale komiteje, osnovne organizacije in člane ZKJ, vojne pošte in druge bralce, da sprejema naročila za izdajo »POLITIČKE DOKUMENTACIJE«.

Časopisno-založniško in tiskarsko podjetje

»KULTURA«

BEOGRAD — MOŠE PIJADE 29/III

tekoči račun 10-KB-32-2-77.

Cena tretjega zvezka je 170 dinarjev.

2937

DROBNI OGLASI

ZAPOSILITEV

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA, razpisuje mesto za dva kvalificirana elektromehaničarja ali elektroinstalaterja. Prednost imajo prosilci, ki imajo veselje do gledališke razsvetljave. Nadalje razpisuje mesto za dva honorarna električarja — osvetljevalca. Interesenti naj vložijo prošnjo na direkcijsko Mestnega gledališča do 11. t. m. Nastop službe je možen takoj.

MATERIALNI IN FINANČNI KNJIGOVODJA z 10-letno prakso želi najeti službo. Pogoji: soba. Ponudbe na upravo lista pod »Vestna-701-2 USLUZBENKA V KOMERCIJALNI, večša samostojna administracija ter slovenske in arhivarske korespondence, verzirana, želi menjati službo. Ponudbe na oglasni oddelk pod »Sposobna moč«.

VOZNIKA vajenega voznika s konji po Ljubljani sprejema Piskop Vodnik, Podutik 25, telefon 31-945.

RAZPIS. Slovenska filharmonija razpisuje honorarno namestitev za blagajničarko (prodaja vstopnic). Delovni čas je največ štiri ure dnevno, honorar po dogovoru. V postev prihajajo mlajše osebe. Interesenti naj osebno predajo pismentne ponudbe upravi SF do 14. t. m., dnevno od 10. do 12. ure.

SLOVENSKA FILHARMONIJA razpisuje za takojšen nastop mesto IV. hornista. Plača in dopolnilna plača po uredbi. Pismente ponudbe na upravo LP do 11. t. m.

2012 b-z SLOVENSKA FILHARMONIJA sprejme v svoj mešan zbor soprane, alte in tenorje. Pismente prijave na upravo Slovenske filharmonije do 11. t. m. Nastop službe takoj po uspešno opravljeni avdiciji.

2012 c-z DVA UČITELJA sprejemamo za učno ali vzgojno delo. Sprejemamo tudi vsakogar, ki je sposoben nadomestiti starše otrokom v domski zaščiti. Stanovanje samsko zagotovljeno. — Prehodni mladinski dom, Predvor.

2915-z GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejemamo k 3-članski družini. Nastop službe 1. oktobra 1957. Naslov dobite v podružnici LP, Hrastnik.

2915-z SVET PRIRODOSLOVNO matematično-filozofsko fakulteto razpisuje 2 mestni asistenti za geografijo. Prošnje sprejema tajništvo fakultete 14 dni po objavi v Uradnem listu LRS.

2928-z ZENSKO KOLO v dobrem stanju prodam. Polzve se pri Habicht, Ljubljana, Titova c. 29.

Raznašalke ali raznašalce

za raznašanje časopisa v jutranjih in popoldanskih urah za območja Center, Bežigrad in Šiško sprejmeta takoj upravi »LJUDSKE PRAVICE« in »LJUBLJANSKEGA DNEVNICA«, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Zastutek dober.

PRODAM

ZAGANJE prodamo, »Rivar«, Ljubljana, Vič, vika 65.

PRODAM DVE KOLESNI (ženaki) obe v odličnem stanju. Oroska klinika, Štebnal, Vrazov trg 1.

PRODAM 15 kg TEHTNICO in štiri register blagajne. Naslov v oglas. odd. POCENI PRODAM skoraj novo zračnico in žago. Ogljed od 14. do 16. Naslov: Poljska pot 38 a, Moste, Ljubljana.

PRODAMO kompletno transportno tonsko kinoaparaturu za normalni trak. Kinoaparatura se sestoji iz: kinoprojektorja Ballia, ojačevalca, zvočnika in transformatorja, vse v odličnem stanju. Cena ugodna. — Kino Dornava, p. Moškanje pri Ptuj.

2014-p MESTNA PLINARNA v Ljubljani prodaja par konj. Interesenti naj se javijo pri upravi Mestne plinarne, Resljeva 34.

2813-p KLAVER znamke Ehabar, metalna konstrukcija, odlični torn, napredaj za 125.000 din. — Naslov v oglasnem oddelku.

NAROCNIKE IN SODELAVCE

»Ljudske pravice« in »Ljubljanskega dnevnika«

obveščamo

da smo zaradi rušenja dosežanih prostorov v Kopitarjevi ulici 2, začasno preselili našo upravo na Petkovškovo nabrežje 25.

Vhod v naročninski, kolportajni in propagandni oddelk je iz Petkovškovega nabrežja. Telefonska številka za naročnino je 22-494, za kolportajni in propagando pa 22-493.

Vhod za upravo, računovodstvo in blagajno, ki opravlja vsa izplačila, je iz Trubarjeve ulice 24, prilike. Telefonska številka za upravo je 22-491, za računovodstvo in blagajno pa 22-492.

Oglasni oddelk je ostal v isti ulici, preselil se je le za eno hišo in je sedaj v Kopitarjevi 4, poleg tiskarne. Telefonsko številko ima 31-358.

Foto-oddelek se je preselil v Kopitarjevo 6/III. Ob tej priložnosti opozarjamo naše bralce in naročnike, da lahko naročajo in plačujejo naročnino za naša lista tudi v naši poslovalnici na Titovi cesti 15, v prostorih Cankarjeve založbe. Poslovalnica sprejema tudi naročila za osmrtnice, zahvale in vse vrste drugih oglasov in objav. Telefonska številka poslovalnice je 22-322.

Preselilo se je tudi uredništvo kulturne rubrike »Ljudske pravice« iz Trubarjeve 24 v Kopitarjevo 6/III in ima odslej telefonsko številko 31-357 in 31-030.

Uredništvo in uprava
»Ljudske pravice« in »Ljubljanskega dnevnika«

RAZNO

LEPO SONČNO DVOSOBNO STANOVANJE s kabineto in priključni blizu centra, zamenjaj z enakim ali trisobnim. Ponudbe pod »Blokli in vrt«.

DIJAKA sprejemam na stanovanje in hrano. Naslov v oglasnem oddelku.

CEDNO PRAZNO SOBICO, morda s posebnim vzhodom išče upokojena kuharica ves dan odsotna po možnosti v bližini »Zvezde« za takoj. Dam visoko nagrado in plačam najemnino za naprej. Ponudbe na oglasni oddelk pod »Zvezda«.

ENOSOBNO STANOVANJE (kuhinja 3 x 4,5, soba 4,5 x 6,5 m) v centru meniam za enako ali večje v Šiški ali Rožni dolini. Ponudbe na upravo pod »Primerno za otroke«.

703-r ZAMENJAM veliko enosobno stanovanje v centru za dvosobno tudi izven centra. Nudim nagrado. Ponudbe na oglasni oddelk pod geslom »Cimprejšnja zamenjava«.

700-r VEČJO SOBO in kabinet ozir. skladišče s prostim vzhodom išče športna organizacija. Gre tudi v souporabo prostorov z drugo organizacijo. Najemnina po dogovoru. Ponudbe na upravo Ljudske pravice pod »September — Sport«.

1554-r SOBO v centru ali bližini tramvajске postaje išče mirna, dobro vzgojena studentka; plača za pol ali eno leto vnaprej. Naslov v oglasni oddelku.

703-r IŠČEM DOBRO DOMAČO HRANO (samo kosilo) pri dobri in čisti družini. Plačam dobro, Naslov v oglasni oddelku.

ODLIČNO PARKETNO tlesilo »BAL« si lahko nabavite pri »Orientu«, Titova cesta in pri »Mavrici« Resljeva cesta pri Zmajskem mostu.

DIJAKA sprejemam na stanovanje in hrano. Naslov v oglasnem oddelku.

KOMFORTNO trisobno stanovanje na Taboru zamenjam za enakovredno za Bežigradom. Ponudbe pod »Zamenjava stanovanja« na oglasnem oddelku LP.

2935-r CELJE-LJUBLJANA. Veliko komfortno trisobno stanovanje v najstrožjem centru Celja takoj zamenjam za podobno v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku.

878 CITRE in KITARO poučujem, Zavri, Postojnska 14, poleg Tobacne tovarne.

2935-r DOBER in IZOBRAZEN mladenček želi spoznati privlačno, zgovorno a predvsem pridno dekle od 18 do 25 let. Silka zaželeni. »Sonce sreča« 2936-r

Ugodno prodamo:

osebni avto

znamke »OLIMPIA«

osebni avto

znamke »BIANCHI«

motor generalno popravljen v dobrem stanju

Ogljed vsak dan od 6. do 14. ure v podjetju.

Gradbeno podjetje

»GRADBENIK«

IZOLA — TOMAŽICEVA 18

2906

AVKCIJSKE PRODAJE MED ZAGREBŠKIM VELESEJOM V ZAGREBU

Avkcijsko mesto pri Zvezi trgovinskih zbornic FLRJ organizira avkcijsko prodajo industrijskega blaga. Avkcijski sestanki bodo na samem sejmišču v Zagrebu od 16. do 20. septembra 1957. Napredaj bodo večje količine različnega industrijskega blaga s takojšnjo in terminsko dobavo.

Pozivamo trgovska podjetja, ki imajo blago iz uvoza, naj se pravočasno, oziroma takoj prijavijo. Domači proizvajalci prav tako lahko prijavijo svoje izdelke za pro-

dajo na avkcijskih sestankih. — Prijave pošljite na naš naslov — v Beogradu do 11. septembra 1957, po tem roku pa na — Zagrebški velesejem — za avkcijo. — Obvestila na telefon 26-947.

Avkcijsko mesto

Drobne ZANIMIVOSTI

Čemu bi se vedno ženske navduševale za najnovejšo krike mode, so rekli danski modni ustvarjalci in postregli za letošnjo kopalno sezono s ščitastimi kapami za moške, kot vidite na sliki

Poštni nabiralniki v Singapuru imajo eno steno iz železne mreže, skozi katero lahko poštar že od daleč vidi, ali bo treba odkleniti vrata in pobrati pismensko pošto

JUDO V MORNARICI
V sovjetski vojski posvečajo telovadbi veliko pozornost. Nedavno so objavili skipe, da se bo moral prihodnje leto vsak pripadnik mornarice naučiti judo.

NOVE LETALONOSILKE V ANGLIJI
Angličani pripravljajo načrte za dve letalonosilki, ki bosta imeli hkrati tudi posebne prostore za krmajene izstrelke. Graditi ju bodo začeli prihodnje leto, ker ne morejo prej zaključiti nekaterih raziskav. Mornarica ju bo prevzela leta 1963.

S PROSVETO K NAFTI
V Iraku pripravljajo modernizacijo šolskega pouka. Vsi profesorji se bodo na posebnih tedajih seznanili z najnovejšimi pedagoškimi prijemmi in pripomočki. Akcije financirajo Združene države, zlobni jeziki pa trdijo, da za to modernizacijo diši — po nafti.

PRAZNOVERJE V PEKINGU
Pekinska policija zasleduje pojav praznoverja, ki je zahtevalo več človeških žrtev. Razširilo se je namreč govorica, da voda v jezercu, ki je v neki pagodi, vsebuje zdravilno snov proti gripi. Mnogi se se začnejo zgrinjati v pagodo. Ljudje so pili »sveto vodo«, kmalu pa jih je nekaj umrlo zaradi črevesnih bolezni.

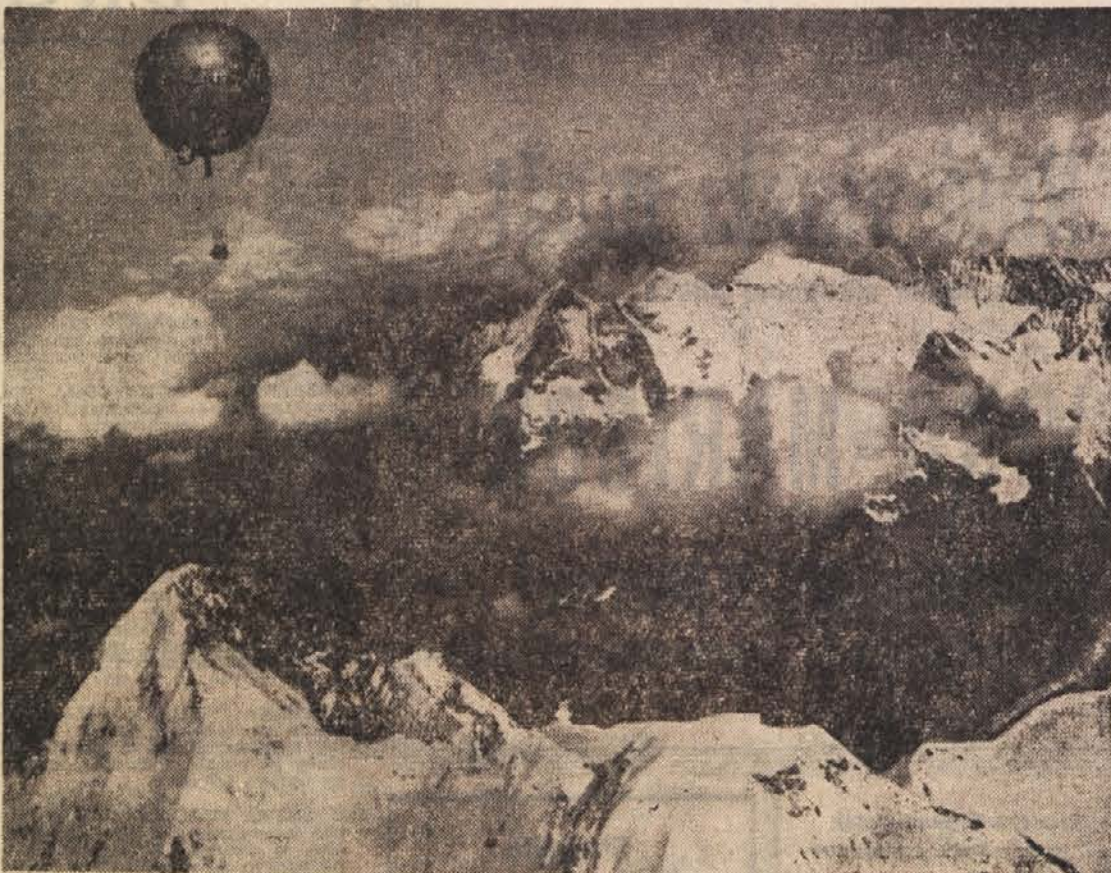
LEDENIKI SE TAJAJO
Sovjetski znanstveniki so ugotovili, da se zadnja leta naglo tajali ledeniki na gorski verigi Tuan Can. Posledice so neopredeljene, ker imajo reke, ki pritekajo izpod teh pobočij, zadnje čase čedalje manj vode.

ZNANO IME
Sodnik v kanadskem Montrealu je prisluhnil, ko so mu pripeljali žensko, ki je razgrajala popolnoma pijana. Plačala je 25 dolar, globe, vsi listi pa so objavili novico na prvih straneh, ker se je pijanka imenovala Grace Kelly.

ZA POSLOVNO RABO
Neki kanadski zdravnik si je prinesel iz Chicaga popolno človeško okostje. Na carini so opremili zavoj z žigom »Brez carine — za poslovno rabo!«

SUMLJIVO
Neki francoski list je objavil v rubrici »Službo iščijo« tudi tale oglaš: »Dvainsitidesetletna vdova, ki ima zelo rada živati, išče zaposlitev v gospodinjstvu brez žensk.«

NOGOMETNA SODNICA
Celia Pitts, ki ji je zdaj 17 let, si je pridobila na 10-letnem tečaju kvalifikacijo nogometnega sodnika. V svoje vrste jo je sprejela britolska nogometna zveza. Četiri oče in ded sta bila oba nogometna sodnika, zato dekle nadaljuje družinsko tradicijo.

Prejšnji teden se je tričlanska švicarska letalska skupina odpravila z balonom na prvi polet čez alpske gorske vrhove. Posnetek kaže balon, ki je dosegel nad zasneženimi planinami nadmorsko višino 6500 m

UHO

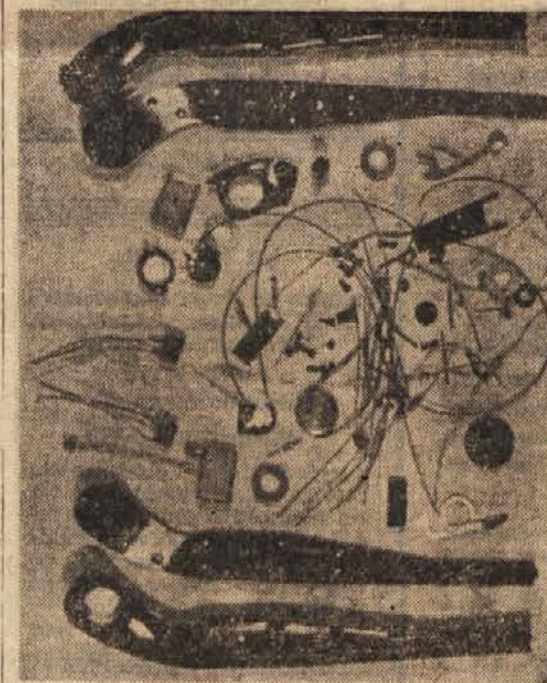
V NAOČNIKIH

Moderne ojačevalce zvoka
človek komaj opazi

- »Krivico mi dela, kdor pravi, da ne maram med ljudi.
- Zivahen sem bil in vnet za družbo, potem pa sem se umaknil, ker nisem mogel ponapljati kar naprej.
- »Gorite, prosim, glasneje, ker slabo slišim in bom kmalu popolnoma oglušel!«

To težbo slovitega skladatelja Beethovna bi povsem upravičeno ponovilo na milijone naglušnih ljudi v evropskih deželah in seveda tudi drugod po svetu. Ljudje njih pripomočkov že pri prvem poskusu vpraša štiri petine prizadetih, ali se ne bo preveč videlo...

Pojav razlagajo kot jasen do-

Najmodernejši elektronski »naočniki za sluh« imajo 150 sestavnih delov, ki jih vidite na sliki

prva ne marajo priznati, da jim popušča sluh, nato pa mnogi dobi predhodke, se umaknejo iz družbe in živijo v svoji zagrenjenosti sami zase. Zdravniki za ušesne in za druge bolezni, katerih posledica je naglušnost, vedo povedati, da se spričo novih slus-

kaz, da so naglušni ljudje vsaj v zadregi, če že nimajo predsodkov, zato je razumljivo, da je tudi takim ljudem priskočila na pomoč moderna tehnika, ki nenehno izpopolnjuje ojačevalce zvoka. Zlasti onstran oceana objavljajo tako rekoč iz leta v leto opise novih pripomočkov za naglušne, ki so dobili v sodobni elektronski znanosti učinkovito pomočnico, saj so najnovejši ojačevalni aparati komaj tolikšni, da jih človek sploh še opazi, po večini pa so vgrajeni v okvire naočnikov. Prva leta so bili aparati zaradi transistorskega zelo dragi, zato si jih ni mogel privoščiti kdorkoli, zdaj pa prodajajo te ameriške izdelke na primer v Franciji po 50.000 frankov.

Najvišji honorar

Najvišji honorar, kar so jih kdaj izplačali kakemu pisatelju za dovoljenje, da smejo predelati njegovo knjigo za film, še preden je knjiga izšla, znaša 400.000 dolarjev, dobil pa ga je znani avtor »Mladih levov« Irving Shaw za svojo knjigo »Lucy Crown«.

1	2	3	4	5	6	7
8						
9		10				
11		12		13		
14			15		16	17
18				19		
20			21			
	22	23		24		
25			26		27	
28				29		
30						

Križanka

Vodoravno: 1. pristanišče na Siciliji, 8. italijanski pesnik, 9. začetnik našega znanstvenika iz Luke, 10. pogumen, 11. veznik, 13. samoglasnik in soglasnik, 14. jezero v ZDA, 16. glasbena kratica, 18. tako velika, 20. predlog, 21. obrisan, 22. kazalni zaimek, 24. hitro premikanje, 25. sum, 27. italijanski spolnik, 28. potrjen, 30. prostor za razvijanje fotografij.

Navpično: 1. tempelj starih Grkov in Rimljanov, 2. izbire med dvema možnostima, 3. dva soglasnika, 4. zvišana glasbena nota, 5. izid pri šahu, 6. vrsta živali, 7. znan tuj naziv za olje, 12. ljubljanska restavracija, 15. skrajšano moško ime, 17. naboj, 19. naštevna kratica, 23. števniki, 24. cesta, 26. gora v Julijskih Alpah, 29. nji.

REŠITEV KRIŽANKE Z DNE 25. AVGUSTA

Vodoravno: 1. kontrabas, 9. R. K., 10. rezina, 11. ura, 13. Ikar, 14. hoste, 17. mm, 18. geolog, a, t, 22. uraven, 24. em, 26. naton, 28. Kata, 31. one, 32. sornik, 33. lg, 36. trgovanja.

Garibaldijev zaklad

Sest let se že bori Američanka italijanskega rodu Clara Mazzilotti za nekaj, kar označuje kot svojo dediščino. Clara se šteje za Garibaldijevo dedinjo. Zaprta je, da je Garibaldi zakopal zaklad, ko se je v enem izmed številnih bojev umikal pred argentinskimi vojvodo Rosasom. Že pred šestimi leti je Clara predložila županu Montevidea listino in načrte, po katerih naj bi ležal ta zaklad že dobrih sto let neke na mestnem ozemlju, in sicer v bližini osrednjega pokopališča.

Po daljšem posnetovanju so ji takrat dali dovoljenje za raziskovanje; Clara je najela delavce, ki pa niso našli ničesar. Pred kratkim je predložila nove spiske, ki kažejo, da so se pri prvem iskanju zmotili za nekaj sto metrov. Spet je obredla mnoge urade, preden je dobila dovoljenje, da sme kopati do globine desetih metrov. Po načrtih, ki jih ima, naj bi bila tam neke podzemeljske shrambe.

V navzočnosti občinskih funkcionarjev in številnih časopisnih poročevalcev je Clara zastavila proo lopato, zdaj pa vsi čakajo, da bo našla dragocenosti. Seveda je morala dati visoko kavičjo, ki jo bo izgubila, če tudi to pot ne bodo našli Garibaldijevega zaklada.

V zvočnih naočnikih, imenovanih »akustikon«, so vse žile in drugi sestavni deli tik za ušesom

Prvi aparati za naglušne so bili veliki in težki, saj so morali ljudje nositi v dveh ali celo treh žepih skoraj kilogram različnih sestavnih delov. Po zaslugi moderne tehnike so se ti aparati zmanjšali, vrvice, ki so vodile od ušesa do ojačevalnika v vrhnjem žepu na suknjiču, so izginile, saj zdaj že izdelujejo naočnike z vgrajenimi ojačevalci. Ker so ti aparati zelo majhni, je proizvodnja sorazmerno draga, vendar nemara ni več daleč čas, ko bo ta novost naglušnim na splošno pripomogla, da se bodo otesili občutka manjvrednosti zaradi spoznanja, da jim je opešal sluh in da si lahko zato ljudje v njihovi okolici dovolijo najrazličnejše šale na njihov račun. — Da je tak ojačevalec zvoka dokaj zapletena reč, kaže tudi posnetek razstavljenih delov najnovejšega aparata, ki ga je izdelala neka ameriška tovarna za fino mehaniko.

Ta ojačevalni aparat lahko naglušna ženska skriva v lase za ušesi

Boj z razbojniki

Pakistanske in iranske oblasti so organizirale skupni boj proti perzijskemu roparskemu poglavarju Dadu Sahu. Tolpa tega razbojnika je letos marca ubila blizu pakistanske meje tri turiste, kasneje pa je zagrešila na istem področju še več roparskih vlovov in drugih zločinov. Po nekaterih vestih so člani te tolpe pobili v tretjem tednu avgusta dvanajst kmetov. Pakistanske in iranske policije sta organizirali skupno akcijo, tako da Dadovi razbojniki poslej ne bodo več mogli neovirano hoditi čez mejo.

Mladi 100-letniki

Razen skrbi za telesno zdravje je odnos do življenja odločilen za visoko starost, pravijo gerontologi

- V nekaterih deželah še vedno niso opustili prakse oziroma prepričanja, da ljudje v določeni starosti ne zmorejo več določenega dela. Tu je seveda mišljena tista žoljenjska doba, ko ljudje še niso dovolj stari za za-
- služen počitek po žoljenjskem delu. Med štiridesetim in petdesetim letom baje ljudje občutno popustijo v svoji storilnosti in zmogljivosti, zato jih lastniki podjetij ponekod po svetu odpuščajo iz službe, in sicer predpsem nameščenice in uradnike s srednjimi dohodki. Ne glede na to je lahko lastnik podjetja ali predstojnik urada »močan sedemdesetletnik«...

Kako nesmiselno je siliti ljudi proti njihovi volji med »stare železe«, so pokazale raziskave, ki se jim je posvetila dr. Flanders Dunbar na ameriški univerzi Columbia. Pregledala je malone vse ameriške stoletnike — v celoti jih

je dve sto — ter proučila njihov način življenja in umske sposobnosti. Njena ugotovitev je zanimiva: ljudje, ki se vse življenje izobražujejo, učijo in izpopolnjujejo, se na splošno bolj približajo starostnim rekordom kot pa tisti,

ki se neke v zreli starostni dobi nehalo zanimati za izboljšave v poklicnem delu, za novosti na raznih področjih človeške dejavnosti itd.

Seveda je zdravnik postregla v podporo svojih trditvev z najboljšimi izraznimi primeri, vendar bo zanimivo, če jih nekaj omenimo, ker prav gotovo ne veljajo za Evropejce drugačna življenjska pravila kot za Američane. Neki stoletni bančnik si je krajšal prosti čas s tem, da je ustanavljal mladinske klube, neka starka pa je zaslužila sredstva za izobrazbo svoje pravnuke in prirejanjem šivalnih in prirojevvalnih tečajev. Prav kot mnogi njuni starostni vrstniki tudi ta dva nista poznala tako imenovanih starostnih bolezni, spala sta dobro, vselej pa sta bila pripravljena za umerjeno razvedrilo in zabavo. Seveda jima je bil optimizem osnovno življenjsko geslo.

Vse kaže, da je duševna svežost odločilnega pomena za vsepobno vitalnost. Po mnenju gerontologa dr. Martina Gumperta označuje vitalnost pet različnih činiteljev. Zdravnik omenja voljo do življenja na prvem mestu, dalje poznavanje lastnih sposobnosti in ustrezno ureditev življenja. Kot tretjo in četrto točko naštevata dr. Gumpert človekovo zavest, da ljubi in da je ljubljen, najpomembnejše pa je po njegovih ugotovitvah urjenje duha in pridobivanje novega znanja. Kdor premore razen skrbi za telesno zdravje te v kratkem nakazane lastnosti, ima vse možnosti, da bo doživel lepo starost, pravi gerontolog Gumpert.

Prvi bolnik

V Buenos Airesu sta hotela dva argentinska zdravnik skupno odpreti zasebno kliniko. Preden sta jo odprla, sta se sporekla zaradi prostorov v njej. V trenutni ihti je eden potegnil iz žepa samokres in obstrelil družabnika. Seveda ga je obvezal, še preden je prišla policija.

Posnetek, kako so bežali gasilci, je ujel fotograf, ki je bil v bližini velikega skladišča kemikalij na ameriskem Zahodu v trenutku, ko je izbruhnil požar. Trije gasilci, ki so si zaman prizadevali, da bi zadušili ogenj, so ob prvi eksploziji pobegnili, ker so se bali, da bodo eksplodirale druga za drugo še preostale posode s kemičnimi snovmi